

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo 1°/70% - Autorizzazione DCSP/I/1/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

Kultura in nova evangelizacija

Za letošnji postni čas so slovenski škofje svojim vernikom poslali pastirsko pismo z naslovom »Kristjani in nova evangelizacija«. Danes se veliko govori in piše o novi evangelizaciji stare »krščanske« celine Evrope,

kjer je po mestih in podeželskih naseljih veliko cerkva, ki so biseri umetnosti: v kamen vklesan in na stenske slikarije izpisan evangelij. Današnje ljudi ta skladna lepota morda še pritegne kot umetnina, malo ali nič pa

jim ne pomeni njeno sporočilo. Nekdaj so bile cerkve — po vaseh še bolj kot po mestih — stavbe, kjer so se ljudje povezovali ne le z Bogom, ampak tudi med seboj. To povezovanje je bilo višje in globlje od tistega vsakdanjega pri raznih skupnih opravilih, povezanih tudi z družabnimi običaji (ki so dragocen temelj ljudske kulture). Zvon jih je odtrgal od dela in jih povabil, da dvignejo svoje k zemlji sklonjene glave, se vzravnaajo in se kot skupnost zavejo svojega resničnega dostojanstva - božjega otroštva. V cerkvi so se skupaj z božjimi skrivnostmi naučili tudi kulture. Ta je bila za naše pojme resda skromna: molili in peli so, poslušali so svetopisemsko besedilo in njihovo razlago. Pa najbrž jih je ta preprosta duhovna hrana okrepčala bolj, kot pa nas nasitijo veliko obilnejši in na videz močno bogatejši »obroki«, ker so vse to sprejemali v svoja srca in duše. Tega sodobni človek ni več sposoben.

ARHITEKTI SO SE VKLJUČILI V NOVO EVANGELIZACIJO

V novih mestnih naseljih, ki jih sestavljajo stanovanjski bloki in moderno grajene hiše, prav nič podobne nekdanjim kmečkim domovom, bi »klasična« cerkvena stavba z zvonikom bila videti kot tujek, kot da je tja zašla pomotoma. Ne bi jih sprejelo niti »urbanistično okolje«, pa tudi stanovalci najbrž ne. (Prav te dni v Portorožu gradijo pri novi cerkvi Rožnovenske Matere božje majhen zvonik, da bi vanj obesili že naročene zvonove, pa se že oglašajo nekateri, da bo zvonjenje »moteče« vplivalo na tiste, ki — stalno ali sezonsko - živijo v tem slovenskem turističnem mestu. Doslej smo bili vajeni, da ljudje zvonove radi poslušajo, danes pa nekateri očitno lažje prenašajo veliko bolj moteči hrup motorjev.) Arhitekti, ki kot svečeniki lepote, povezujejo »staro z novim«, so že pred drugo svetovno vojno začutili, da nova mesta potrebujejo tudi cerkve »po njih podobi in sličnosti«. Tega pravila se držijo tudi pri nas, kjer dolga desetletja po vojni ni bilo mogoče zgraditi nobene nove cerkve, ker so oblastniki pač živel v prepričanju, da niso potrebne, ker vera tako in tako izumira! Tiste, ki so zrasle zadnje čase, so narejene tako, da svojo prvenstveno nalogo: biti »bivališče Boga med ljudmi« opravljajo na način, da se človek našega časa, ki ima drugačna lepota merila in drugačne stanovanjske navade kot Slovenci izpred sto let, sprejema za svoje, se v njih (kolikor vanje pride) dobro počuti. Arhitekti in drugi umetniki, oblikovalci cerkva, so se že vključili v »novo evangelizacijo«.

25. marec - praznik Gospodovega oznanjenja

... angel Gabrijel poslan v Galilejsko mesto:
»Glej, spočela boš in rodila Sina,
ta bo velik in Sin Najvišjega!

MATERINSKI DAN

Krščanske matere obhajajo ta dan v tišini, zbranosti in odgovornosti.

Ob edinstvenem materinstvu občudujemo vsakdanje materinstvo. Pozdravljamo svojo mater in vse matere, ki so po božjem načrtu v ljubezni dale novo življenje.

Znameniti (ali zloglasni) Holandski katekizem, ki je katoličanom na Nizozemskem skušal približati bogastvo drugega vatikanskega koncila, pravi: »Umetništvo bi mogli zelo dobro primerjati z duhovništvom. Resničen umetnik ima dar, da daje resnici in lepoti zažareti v svetu. Tega ne more storiti drugače, kot sam s svojo osebo; in vendar gre za vrednote, ki njegovo osebo daleč presega. V tem je podoben duhovniku, ki tudi s svojo osebo posreduje stvari, večje od njega samega. Resničen umetnik v vsakem primeru globoko in resnično podaja božjo resnico.«

Pastoralna konstitucija o Cerkvah v sedanjem svetu, ena najpomembnejših listin drugega vatikanskega koncila, vprašanju odnosa med vero in kulturo posveti celo poglavje v drugem delu, kjer obravnava nekatera najbolj pereča vprašanja našega sveta. To poglavje nosi naslov Pravilno pospeševanje kulturnega napredka. Tam beremo tudi tole: »Med oznanilom odrešenja in človeško kulturo obstoje mnogotere vezi. Kajti ko se je Bog razodeval svojemu ljudstvu do polnosti razodetja samega sebe v učlovečenem Sinu, je govoril o oblikah, lastnim kulturam različnih dob. Enako je tudi Cerkev, ki v teku časov živi v različnih razmerah, uporabljala pridobitve različnih kultur, da bi Kristusovo blagovest širila in razlagala s svojim oznanjevanjem med vsemi narodi, da bi jo bolje odkrivala in globlje umevala...« (CS 58). Kristjan ne sme biti na tem svetu nekakšen »maršovec«, bitje s tuje planeta, čudak, ki vse zavrača, in ga zato nihče ne jemlje resno. To nam pove že zdrava pamet, ki jo potrjuje naročilo koncila: »Verniki naj živijo v kar najtesnejši povezanosti z drugimi ljudmi svoje dobe; prizadevajo naj si, da bi docela razumeli način njihovega mišljenja in čustvovanja, kakršen se izraža v duhovni kulturi« (CS 62, 6).

Silvester Čuk

NAŠ UVODNIK

25. marec - Gospodovo oznanjenje Rešitev po ženi

Slike Gospodovega oznanjenja, kot so si ga zamislili slavni umetniki, izražajo svečano držo in spoštljivost angela Gabrijela, ki se zaveda svojega velikega poslanstva. Marijin obraz pa izraža ponižnost, strah in vdanost. Marija se laskavih besed ni prevzela, ampak daje vtis, da jih v strahu premišlja in se končno zaupno vda v božjo voljo.

S preprostim odgovorom: »Zgodi se«, Marija izreče najusodnejšo besedo zgodovine in nas s tem odreši za večno življenje.

Rešitev je torej prišla po ženi.

Učlovečenje se nadaljuje v občestvu svetnikov in svetnic. Še in še odkrivamo velike žene, ki so šle po poti odpovedi, skritega trpljenja in z molitvijo dosegale zmago.

Dekle, ki sprejme na svoji življenjski poti poslanstvo žene in matere, mora biti pripravljena na dajanje in prejemanje. Ljubiti človeka ne pomeni toliko žeteti, da bi ga osrečevali z vsemi dobrinami, ampak pospeševati njegovo dozorevanje. Bog je v svoji popolnosti svojo mater potreboval; istočasno pa je ta poklic dvignil Marijo na višino svetosti.

Marija posluša in sprejema, notranje združuje in obenem odpira navzven tiste, ki se obračajo k njej in se poskušajo oblikovati po njej.

Po Mariji odkrijemo, da je žrtev najbolj zvišena in potrebna. To ni mazohizem, ampak ljubezen, ki vse spoštuje in ohranja pri življenju.

Duhovna polnost, pomirjujoča pristnost, da r ž i v l j e n j a - so poklic žene.

Dar življenja tudi nezaželenemu otroku, ki je sad nasilja nad ženo? Spomnimo se ob letošnjem Materinskem dnevu tistih trpečih src, žrtev vojne na Balkanu, nad katerimi je bilo preizkušeno novo orožje posilstva.

Da bi njihovo naročje postalo širše od nebes in da bi zmogle sprejeti nemi klic nerojenega: »Mama, mama, ne zavrzi me!«

Če hočemo prenoviti družbo, moramo spet začeti spoštovati življenje!

Marinka

Na Opčinah samo Hrvatje?

Z doseženo samostojnostjo sta si Slovenija in Hrvaška ustvarili nekaj neizogibnih, a tudi namišljenih problemov, katere bosta morali prej ali slej dokončno urediti. Rajši prej.

So problemi državnih meja, morja, dobave elektrike, lastne premičnine, premiki oseb, posebej obdelovalcev njiv itd. Vse to je nastalo z novimi mejami.

Rešitve so pa možne, le če je na obeh straneh dobra volja.

Sicer se že vrstijo razna srečanja, obrazi so nasmejani, eni in drugi so optimisti. Ni pa tako z bralcem raznih časopisov.

Obe državi si lahko marsikaj očitata, morata pa jasno in točno vse urediti, da se ne bodo stvari zapletle z nadaljnim prenašanjem in tudi zato, ker imata obe strani nasprotnike, pa tudi zato, ker sta že v zamudi. Kar daje upanje, je to, da spadajo ti spori, časovno namreč, le v bližnjo preteklost, ni torej stoletnega, zakrknjenega sovrastva.

Odpraviti morata najprej namišljene ali »ustvarjene« probleme.

Vzemimo primer.

Hrvaški premier Hrvoje Šarinić je, med drugim, dal reškemu časopisu La voce del popolo z dne 2. marca 1993 sledečo izjavo: »...Toda neizpodbitno je, da je mnogo Hrvatov živelo in živi v Trstu in na severu Trsta. Vzemite Opicina-Opčine, kjer so nekoč živeli samo Hrvatje...« Ta pa je debela, kakor je neresnična. S podobnimi izjavami se bodo odnosi brez potrebe še bolj zapletli. Škoda.

Pri nas doma veliko gledamo televizijo

Sodobni človek ima velikokrat za edino duhovno hrano to, kar mu nudi televizijski ekran. Lahko se ponašamo, da z malo več tehnične spretnosti tudi pri nas že lahko gledamo do dvesto programov, ki so kvalitetni, manj kvalitetni, ali celo škodljivi. Svet zvoka in slike, ki nam ga televizija nudi, postaja izredno pomemben tudi za naš duhovni in duševni razvoj. Dnevno se pred nas postavljajo neizogibna vprašanja:

»Izbirati in odločati! Da, toda kaj, kdaj in kako?« Doba, v kateri smo, je poznana po tekmovalnosti najrazličnejših vrst in seveda po računalništvu, ki nas preko satelitov povezuje, istočasno pa tudi poplitvi. To, kar se je pred desetletjem dogajalo istočasno na drugi polobli, je prišlo do nas šele čez nekaj ur. Danes ni več tako. Istočasno lahko spremljamo najrazličnejša dogajanja na katerem koli delu sveta, neglede na razliko v urah in kilometrih.

Do danes v zgodovini človeštva še ni nobeno javno običilo imelo tako velik vpliv na človeka, kot ga ima prav televizija-medij zvoka in slike. Velika pozitivna lastnost, ko preko nje spoznavamo svet, sočloveka, na-

ravo in dnevna dogajanja, postane kmalu drugotna, ali za nas manj pomembna. Človek se niti ne zave, kdaj je čofnil v medijski svet, kot tudi v medijsko miselnost, kar se, na žalost, oboje izredno razlikuje od normalnega vsakdanjega realnega življenja. Mimogrede se nam dogaja, da prav zaradi televizije opuščamo domačo družino in njen družinski pogovor. Do otrok postajamo manj pozorni, ti pa nam mimogrede uidejo, saj nas niti ne slišijo, ko so zaverovani v svet zvoka in slike, sami pa jih celo ne vidimo več, ko istočasno zaverovani v magično moč televizijskega sporočila podzavestno preziramo normalne vsakodnevne informacije iz TV nadaljevanj, filmov, kot tudi vsakovrstne izredno prefinjene govorice reklame, ki nam velikokrat ponujajo vse in nič!

Prav zaradi vsega tega podzavestno postaja naš miselni svet iz dneva v dan vse bolj oddaljen od dnevnih resničnosti, s katerimi se soočamo. Naš notranji svet, skupaj z našo miselnostjo je postal mimogrede zaslanjan in sami smo se kar čez noč spremenili. Postali smo nemirni, temu so krive razkosane in nape-

te zgodbe na ekranu, ki nas dobesedno zaslužujejo, tudi tedaj, ko na vse to niti ne mislimo. Začeli smo posploševati vse, važnejše in manj važne stvari, zato enostavno ne poznamo več stvari, ki so v življenju prednostne. Živimo v nekem sanjskem svetu in si v napačno oblikovanem pogledu na življenje, svet in vrednote, iščemo ob vsem našem nesmislu, ki je za nas smisel, nekaj več in celo Boga.

Naš pogled na življenje, na tisto življenje, ki teče z nami, je za nas ob tej medijski zmedbi daleč proč. Na lepem se je spremenil in ga vidimo, kot to lepo imenujemo s strokovnim izrazom, »po medijsko«. Za nas je takšen, kot nam ga je prefinjeno vsilil medijski svet televizija, ne pa takšen, kot resnično je ob nas samih in z nami. Neki večer, ko si bomo vzeli čas, pa morda še enkrat preberemo ta skropucalasti zapis, bomo lahko celo pri sebi odkrili marsikaj, kar niti ne mislimo, da je, pa nas je resnično že oddaljilo od resničnosti, s katerimi se dnevno srečujemo in nanje gledamo drugače, kot bi morali. Poskusite in boste videli, do kod vse ste sužnji medijske miselnosti!

Ambrož Kodolja

Izvir luči je vedno v »senci«

Lepota

O okusu se ne razpravlja. Skušati pregovor zavarovati lepoto, da je ne bi ljudje s svojim raznomnenskimi zaletavanjem poškodovali, secirali, umazali... Ali pregovor varuje okuse in njihove lastnike? Da bi se s tem, ko razpravljajo o lepoti, sami ne razodeli kot grdi? Mogoče spodbuja tiste, ki imajo svoj okus in se počutijo nemočne, ko jim ga skuša okolje spremeniti, naj se ne boje in vztrajajo pri svojem. Ter istočasno govori »ustvarjalcem« lepega, naj ne bodo s svojo lepoto nasilni.

Ali lepota res potrebuje varuhe? Mogoče jih potrebujejo lepe stvari, ne pa lepota. Še bolj so varuhi potrebni stvarim in ljudem, ki niso lepi. Ne, da bi bila lepota komu prepovedana. Varuha potrebuje tisti, ki noče priznati, da je lepota v vsakem, da ima vsak možnost biti lep. In kdor hoče imeti opravka z njo, se nujno ukvarja z nečim, kar ni lepo. Tako se lepota izkaže kot najboljša varuhinja in ne kot tista, ki je potrebna varstva.

Kljub moči, ki jo lepota ima, je človeku nerodno delovati v skladu z njo. Lažje in hitreje se oprime metod oblasti, koristi, časti in deluje preko njih, ni razočaran nad sabo, če mu dokažejo laž, krajo, podlost, ker bodo ljudje okrog njega najbrž zdaj nenehno pričakovali ali celo zahtevali tako obnašanje. Pred lepoto mu je nerodno, pred umazanijo se počuti normalno. Lepota pa dokazuje svojo moč s »potrpežljivostjo, dobrotljivostjo; ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, se ne da razdražiti. Ne misli hudega, ne veseli se krivice, veseli se pa resnice. Vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenese« (1 Kor 13, 4-7).

Kdor je tako ponižen, da se skloni vase, opazi to rastlino lepote; lahko jo vzgaja in spozna, da vedno raste v družbi dobrote in resnice.

»Samo ena lepota je, lepota resnice, ki se nam odkriva.« (Rodin) Največkrat ne spozna resnice in ne prizna lepote tisti, ki ju noče spoznati in priznati. Ni res, da bi bili tako skriti in ljubosumni sami nase.

Vedeti pa je treba, da je tudi v najlepših stvareh skrit hudič. Ne, da je lepota nekaj, česar se je treba bati in varovati. Pač pa še tako lepe stvari niso Bog. Lepota sama. Človeku se lahko, zaradi pozornosti, ki je usmerjena samo na stvari, le-te spremenijo v Boga. To pa je malikovanje in ne slavljenje edinega, ki je Lep. Lepoti lahko zaupam, lepota varuje, lepota je dar. Ne smem in tudi ne morem pa z lepoto razpolagati. »Kdorkoli zaupa nečemu, s čimer lahko razpolaga, izda svojo svobodo in postaja suženj. Poleg tega pa od predmeta svojega zaupanja zahteva preveč in uničuje njegovo lepoto.« (J.

Moltman)

Na koncu namreč vse lepo izhaja iz božjega delovanja. Bog je začetnik lepote. Vse, kar je, dobiva lepoto od Boga. Doživljanje lepote je versko doživetje. »Če so ljudje imeli ogenj ali veter ali zvezdni obok ali silovito vodo ali nebesne luči za bogove in se čudili njihovi moči in dejavnosti, naj bi iz tega spoznali, koliko močnejši je njihov Stvarnik. Zakaj iz velikosti in lepote stvari je mogoče spoznati njihovega Stvarnika« (prim. Mdr 13, 2-5).

O okusih je mogoče razpravljati. Vedeti pa moramo, da je: »svetilka tvojega telesa oko. Če je torej tvoje oko zdravo, bo svetlo vse tvoje telo. Če pa je tvoje oko bolno, bo v temi vse tvoje telo. Kako velika bo tema, če luč, ki je v tebi, postane tema!« (Mt 6, 22-23).

Andrej Vuga

Mladi iščejo Boga, tudi če skrivajo to potrebo za videzom neprizadetosti ali celo nasprotovanja

V današnjem svetu je vera precej zapostavljena v primerjavi s preteklostjo, ko je vplivala na celotno človeško življenje. Mnogi ljudje se imajo za verne, a ne zahajajo k maši in ne spolnjujejo zapovedi. Držijo se vere samo toliko, v kolikor ne zahteva kake žrtve od njih. Ko so v stiski, iščejo pomoči pri Bogu, ko pa svoje težave premestijo, večkrat nanj kratkoma pozabijo. Marsikdo namreč pojmuje vero kot nekaj utešujočega za človeka, ki mu ne dopušča, da bi bil popolnoma svoboden. Težnja po takem mišljenju je razširjena tudi med mladimi. Ti si večkrat želijo večje svobode, zabave in novih izkušenj, zato doživljajo vero kot nekakšno omejitev. Temu zadržanju se večkrat pridruži še mnenje, da molitev in obiskovanje maše spadata v otroštvo. Mladi se zato mnogokrat oddaljijo od Boga prav v obdobju, ko bi ga najbolj po-

trebovali. Takrat si namreč ustvarijo globlje ideje o življenju in dokončno izoblikujejo svoj značaj, zato jim je potrebna neka trdna opora. To mladi iščejo, včasih pa se niti ne zavedajo, da je to Bog, in zato zabredujejo v uživanje mamil ali v podobno. Do tega prihaja tudi zaradi zgrešenih prepričanj, zaradi nezaupanja v Boga ali zaradi zunanjih vplivov današnje družbe, ki Boga postavlja v ozadje.

Da bi rešili marsikatero težavo mladih, jim omogočili bolj prijateljski odnos z Bogom, je torej potrebno vplivati na celotno družbo. Celotno človeštvo, predvsem pa prebivalci razvitih držav, bi se morali spet približati Bogu in pravim vrednotam, od katerih se je oddaljilo, zaslepljeno od sodobnih materialističnih in potrošniških teženj.

Zora

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Gospodovo oznanjenje

25. marca

V četrtek, 25. marca, bomo praznovali **Gospodovo oznanjenje**, ki je Gospodov in Marijin praznik. Seveda je bolj Gospodov, kar dokazuje skrivnost, ki jo slavimo: učlovečenje božjega Sina in Marijin pristanek, da se božji Sin učloveči pod njenim srcem.

Evangelist Luka poroča v prvem poglavju svojega evangelija, da je prišel k Mariji angel Gabrijel in ji oznanil, da bo rodila Sina, ki se bo imenoval Sin Najvišjega. Ko je angel Mariji obrazložil, da bo Sveti Duh prišel nanjo in da jo bo moč Najvišjega obsenčila, je Marija dala svoj pristanek: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.«

Bogoslužje nas ob tem prazniku usmerja na Kristusa in Marijo. Na Kristusa, ki postane človek, izpoln-

juje Očetovo voljo in tako uresničuje delo odrešenja človeškega rodu. Na Marijo, ki s svojim pristankom privoli, da bo Kristusova mati.

Praznik oznanjenja je bil najprej v vzhodni Cerkvi. Od tam je prišel v bogoslužje v Galiji in Španiji, vendar ne pred 7. stoletjem. Imel je različna imena in tudi datume. Papež Pavel VI. je prazniku vrnil prvotno ime Gospodovo oznanjenje in tako postavil na prvo mesto Kristusa, ki privoli volji svojega nebeškega Očeta, da se učloveči. S tem pa nikakor ni hotel izključiti Marijinega pristaneka. Želel je najtesneje povezati Marijo z njenim Sinom v delu odrešenja.

Nebeški Oče kliče tudi nas. Ali znamo tudi mi iskreno reči: »Zgodi se Tvoja volja?«

I.šk.

Sv. Jožef, preprostost in veličina

Večkrat sem premišljeval o sv. Jožefu in o njegovi posebni vlogi, pa tudi o tem, kakšen človek je bil in kakšen značaj je imel. Evangeliji Jožefa precej obrobno omenjajo, a iz skopih novic si le izluščimo podoben dobrosrčnega in miroljubnega človeka, ki ni hotel nikomur škoditi in niti se prerivati v ospredje.

Njegovo preprostost in skromnost so svetopisemski kronisti še preveč dosledno spoštovali in nam niso zapisali o njegovem zasebnem življenju skoraj ničesar. Edini prizori ko Jožef nastopa, so tisti, ko ga božji načrt vplete v čudno ženitev z dekletom, ki hoče ostati devica in ko ob rojstvu Jezusa zaigra vlogo zakonitega očeta, medtem ko z Marijo vesta, da ni tako.

Vse kaže, da je bil Jožef takrat še mlad. Priznan razlagalec Evangelijev G. Ricciotti pravi, da so se v tistih časih judovski mladeniči možili med 18. in 24. letom, zato je skoraj gotovo, da Jožef ni bil star, kot ga ponavadi slikajo. Pristal je, da bo spoštoval Marijino devištvu in ne samo to. Ko se je Marija noseča vrnila z obiska pri Elizabeti, ni šel v jezi naznaniti nevesto oblastem, ampak je sam pri sebi tuhtal, kako bi rešil njeno čast. Mislim, da je Jožef pri ljudeh od nekdanj tako priljubljen prav zaradi te svoje velike dobrote in vdanosti. Tistega dne, ko je Jožef vzel Marijo k sebi, so verjetno priredili skromno ženitovanje in nazareški tesar je postal zakoniti poglavar te nove, čudne družine.

Jožef torej ni bil Jezusov oče, a pred ljudmi in pred oblastjo je veljal, da je otrok njegov. Kot nezakoniti sin bi se Jezus ne mogel niti vključiti v javno življenje. Judje so bili za te stvari nenavadno trdi. Tako pa je navidezno vse šlo po zakoniti poti. Jožef je nad otročičem v resnici izvrševal vse očetovske pravice in dolžnosti. Posebnih težav evangelisti niso zabeležili, razen tistega odgovora staršem, ki ga je izrekel dvanajstletni deček: »Kako, da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti pri tem, kar je mojega Očeta?«

Jožefa je verjetno kar streslo. Predstavljam si, kako se je v dvanajstih letih navezal na pridnega otroka in verjetno kar pozabljal, da Jezus ni njegov sin. Kaj vse je preživel z njim: od strahu med porodom mlade žene v zapuščeni štali do pustolovskega potovanja čez puščavo s Herodovimi biriči za petami. Tu pa ga je deček s svojim odločnim odgovorom kar naenkrat spomnil na nekega drugega Očeta.

Za krušnim očetom, nazareškim tesarjem, se po tem dogodku izgube vse sledi. Evangeliji ga ne omenijo več. Nič ne vemo, koliko let je dočakal, kako je doživljal Jezusov javni nastop in če je bil takrat še sploh živ, ničesar ne vemo o njegovi smrti, ničesar o njegovem grobu.

Zdi se, kot da je hotel tudi po smrti ostati ob strani, skromen in vdan, kakor vedno.

Tudi Cerkev sama ni posebno vneto poudarjala njegove svetosti in veličine. Njegov praznik so začeli upoštevati komaj v poznem srednjem veku in šele pred dobrimi sto leti je papež Leon XIII. izdal encikliko, v kateri je Jožefa povzdignil na mesto, ki mu pritiče. Bolj velikuodno in iskreno je Jožefa sprejelo preprosto ljudstvo. V njem je videlo enega svojih, preprostega delavca iz revnega sloja, ki je brez obotavljanja in tarnanja sprejel nase težo življenja in osebno usodo. V njegovi družini so se zgodile čudne stvari, ki bi lahko najbolj treznega človeka izpodnesle.

Bil jim je kos in se božjemu načrtu ni upiral, čeprav ga je zanesel daleč od tistega običajnega družinskega okvira, ki so ga takrat doživljali drugi judovski mladeniči. Razumel je svoje poslanstvo in dobro opravil dolžnosti, pa se mu zaradi tega ni zdelo, da bi se moral postavljati in kazati nase. V Jožefovi preprosti vdanosti v božjo voljo se je pokazala njegova veličina in se uresničil nauk njegovega Rejenca, da bodo tisti, ki so tukaj najmanjši, v božjem kraljestvu največji.

Danijel Čotar

V skrbi za našo kulturo Posvet v Devinu

Narod ne živi samo od gospodarstva, temveč tudi od svojega jezika in kulture. Potrebna je zato skrb za gospodarsko življenje, a nič manj za kulturo nekega naroda. To velja še posebej za narodne skupnosti, ki živijo sredi večinskega naroda. Tega se zavedamo tu v zamejstvu, zato je naravna naša skrb za domačo kulturo.

To je prišlo do izraza tudi v petek, 12. marca, v Devinu v prostorih AGIP, kjer je bil posvet o naših skupnih kulturnih ustanovah. Posvet je sklical deželna komisija SSK za kulturo. Šlo pa je za pregled stanja štirih naših ustanov, ki veljajo za skupne ustanove vse naše narodne skupnosti. To so: Stalno slovensko gledališče, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Glasbena Matica in SLORI (Slovenski raziskovalni inštitut). Gre za ustanove, ki naj bi sedaj bile skupne vsem Slovincem v Italiji. V preteklosti vemo, da ni bilo tako. Vse omenjene ustanove so bile pod okriljem SKGZ in s tem bolj ali manj pod kontrolo režima v Sloveniji. Odkar je italijanska država sprejela zakon o obmejnih področjih in nakazala določene fonde za slovenske kulturne ustanove, je bilo potrebno, da se zgornje ustanove izkažejo kot v službi vseh rojakov. Zaradi tega so njih statute in vodstvo prilagodili novim razmeram. O posameznih ustanovah so poročali njih predstavniki.

O gledališču je spregovoril dr. Rafko Dolhar; o Knjižnici prof. Jože Pirjevec; o Glasbeni Matici Adrian Semen; o SLORI prof. Emdij Susič. Občinstvo je poročila z radovednostjo poslušalo, saj marsikaj ni bilo znano. Zlasti pa je prišlo do začudenja, ko je prof. Franka Žgavec prebrala svoje poročilo o Glasbenem centru Emil Komel v Gorici. Takoj je bilo videti, da gre za ustanovo, ki ni del Glasbene Matice, temveč ima svojo samostojnost. To samostojnost je upoštevala tudi država in odobrila določeno podporo tudi temu Centru, čeprav na Goriškem deluje tudi Glasbena matica kot oddelk tržaške. Ob tem dejstvu se je spotaknil Adrian Semen, češ da je zaviralno vplivalo na postopek za priznavljanje šole GM, ki je še vedno zasebna ustanova. Omenil je, da so potekali razgovori za skupno šolo, a do sedaj brez uspeha.

Samostojnost Centra Emil Komel je torej »ovira« za GM. Zakaj? GM bi še vedno rada imela monopolni položaj, kot ga je imela v preteklosti. Goričani s svojim Centrom pa želijo ohraniti svojo samostojnost. Torej niso za monopol. Pri tem moramo upoštevati preteklost Centra. Njegovi začetki segajo v čase prof. M. Fileja. Ta je poleg drugega vodil tudi orglarsko šolo, seveda iz navdušenja. Tudi na Placuti je v okviru Mar. družbe živela podobna šola za deklice, ki so se želele učiti klavirja. Potem so tam začeli poučevati še druge instrumente posebno po zaslugi prof. Silvana Kerševana in Fr. Žgavca. Šola je imela svoje podruž-

nice v Števerjanu, Štandrežu, Dobrodo. Pridobila si je tudi lepo število profesorskih moči in, četudi na ljubiteljski ravni, se je razvila v resno šolo. Toda prišel je čas in šola se je tudi formalno ustanovila s svojim statutom in vodstvom. Takšna šola je torej danes Glasbeni center Emil Komel, ki ima primerno število kvalificiranih pedagogov, svoj urnik, svoje nastope in gojence, ki uspešno opravljajo izpite na italijanskih višjih glasbenih šolah. Prijateljsko tudi sodelujejo s podružnico GM v Gorici. Zakaj naj bi se taka uspešna pobuda ukinila na ljubo Tržačanom? Rajši naj se poišče primerna oblika sodelovanja in javnega financiranja obeh šol, če bo italijanska država še naprej ohranila finančni zakon za obmejna področja.

K. Humar

Berite tudi
katoliški GLAS

Zanimiva primerjava

Zadnje leto so italijanski sodniki po vsej Italiji odkrili in razkrili vse polno nerednosti v poslovanju javnih upraviteljev ter najvidnejših javnih in zasebnih podjetnikov. Izbruhnila je prava podkupninska afeta. Sodstvo je razgalilo obsežen in razvejan podkupninski sistem, s katerim se je protizakonito financiral strankarski aparat, v prvi vrsti vladnih strank. Podkupninski sistem je bil tako zelo razvejan, da je sedaj celotna strankarska struktura na tem, da se zruši. Ni pa še jasno, kakšen sistem bo prejšnjega nadomestil. Odgovor je po svoje preprost: poštenost. Toda, ali je sploh mogoče upati, da bo v Italiji prevladala poštenost, ko pa vemo, kako zelo se je že razbohotila nepoštenost.

Takšno stanje pa ni za Italijo nič nenavadnega. Če pogledamo, kaj se je dogajalo na Apeninskem polotoku pred sto leti, lahko ugotovimo, da je bilo takratno dogajanje zelo podobno dandanašnjemu. Vanje so bili vpleteni že tudi tedaj najvidnejši politiki.

Prav marca leta 1893 so imenovali posebno preiskovalno komisijo poslanske zbornice z nalogo, da razišče ozadje več bančnih škandalov. Toda že ob njenem imenovanju so nekateri izjavili, da bo delo komisije nepotrebno, ker da so glavni krivci že zabrisali dokazne sledi za sabo. Komisija je novembra predložila svoje poročilo. Sam tedanji ministrski predsednik Giolitti naj bi bil vpleten v te škatle. Zato je odstopil, pa čeprav komisija ni mogla ugotoviti, ali so on in prejšnji vladni predsedniki prejeli denar od banke Banca Romana. S tem je dosegla tedanja podkupninska kriza svoj vrh. Kdaj ga bo dosegla tokratna, še ne vemo.

(mab)

Poziv sv. očeta ONU naj posreduje za mir v BiH

Dvakrat v enem tednu se je sv. oče zavzel za dogodke v BiH. Najprej je v nedeljo, 11. marca, spregovoril med opoldanskim srečanjem z romarji na trgu sv. Petra: »Čutim nepremagljivo dolžnost, da spomnim vse odgovorne na tragedijo na Balkanu: napadalna vojna je nevredna človeka in kliče božje maščevanje; fizično in moralno uničenje nasprotnika je zločin; nasilno osvajanje ozemlja ni dopustno. V imenu božjem pozivam vse, naj odložijo orožje. Nikoli ni prepozno popraviti narejeno zlo in obnoviti mir. Kako je mogoče v našem stoletju znanosti in tehnološkega napredka stati ob strani kot priče brez moči grozovitim kršitvam človekovega dostojanstva?«

Omenil je obisk sarajevskega župana, ki je potrdil grozovitosti, ki so jih v Asiziju izpričali škofje in tudi islamski zastopniki.

V četrtek, 11. marca, se je sv. oče s posebnim pismom obrnil na generalnega tajnika OZN Boutros Gahlja. V pismu papež znova opozarja na načela pravičnosti in na moralno obveznost za pomoč žrtvam razbojniške drhali. »Organizacija združenih narodov je danes edini mednarodni forum, ki lahko prisili kakega člana k spoštovanju pravic drugih narodov, če sam tega noče.«

Te strahote so prišle tudi pred sodišče. V Sarajevu so pripravili vojaški proces zoper dva srbska vojaka zaradi zločinov nad človeštvom. Eden je priznal, da je umoril nad 30

ljudi in tudi 12 žensk, potem ko jih je posilil. Te izpovedi le potrjujejo, če je še potrebno, o postopanju srbskih divjakov nad nasprotniki v Bosni.

Ves teden so se nadaljevali napadi Srbov na mesto Srebrenica in ob dalmatinski obali. V obkoljeni Srebrenici je ostal poveljnik mirovnih sil general Morillon v prepričanju, da samo njegova navzočnost lahko po-

maga Muslimanom pred najhujšim. Srbska propaganda pa trdi, da je Morillon talec Muslimanov, toda general je zanikal te trditve.

Vse tri sprte strani v BiH so se odločile, da se udeležijo mirovnih razgovorov v New Yorku, ta teden. Na razgovore so pristali tudi Muslimani. Sicer pa izkušnja prča, da Srbi podpisujejo mirovne dogovore, nadaljujejo pa z napadi.

Versko in etnično čiščenje v Banja Luki

Koprski škof msgr. Metod Pirih je z delegacijo, v kateri je bil škofov tajnik Aleksander Skapin, ljubljanski kanonik Vinko Vegelj ter predsednik mariborske Caritas Branko Maček, obiskal škofa v Banja Luki dr. Franja Komarico. Od tam so prinesli pismo škofa Komarice, v katerem ta opisuje dejanja nasilja nad katoličani v tej bosanski škofiji.

Predvsem izstopa dejstvo, da so v tej škofiji do nedavna živeli v soglasju verniki vseh treh veroizpovedi, katoliške, srbskopravoslavne in muslimanske, in zastopniki vseh treh omenjenih veroizpovedi so gojili prijateljske stike bolj kot kje drugje v Bosni. Sedaj se je pa vse spremenilo. Neodgovorni srbski elementi napadajo in požigajo katoliške cerkve in samostane, uničujejo župnijske centre, uganjajo nasilje nad ženskami in tudi nad redovnicami, ponoči strašijo hrvaške vaščane: »Pa kaj čakate, zakaj se ne izselite? Kaj tukaj iščete?« Ljudje izgubijo živce in se začne izseljevanje Hrvatov in Musli-

manov iz njih domov, kjer so živeli od pantiveka.

Škof našteva: porušene cerkve 26; težko poškodovane cerkve 16; oskrunjene cerkve 16; župnišča, pastoralni centri in redovne hiše porušene ali težko poškodovane 22.

Pri tem velja poudariti, da slična dejanja uganjajo »neodgovorni« elementi, dogajajo se namreč ponoči in krivcev oblast nikoli ne izsledi in niti ne išče. Zato je oblast »čista«.

To so izkusile tudi slovenske usmiljenke v Beogradu. Tja so prišle po zadnji vojni, ko so jih slovenski komunisti izgnali iz Slovenije, v Beogradu pa so jih Srbi radi sprejeli. V zadnjih dveh letih se je ozračje povsem spremenilo. Razbijati so jim začeli okna po samostanih, mazati zidove z napisi: »Katolici, marš iz Srbije!« In pa: »Zaklat ćemo Hrvate!« Sestre so pa Slovenke. Sestre so se seveda naveličale in se povečini izselile iz Beograda nazaj v Slovenijo.

Nemci so bili nori pod Hitlerjem, Srbi so nori pod Miloševićem.

IZ SLOVENIJE

Čas zmrzali in napovedanih ženitev

Bližajoči se pomladi nekako v posmeh, je bil prejšnji teden v Sloveniji v znamenju zmrzali. V mislih imam seveda ponovni sprejem »zakona o načinu obračunavanja in izplačevanja plač«, ali po domače zakona o njihovi zamrznitvi. Po »zaviralnem vetu« državnega sveta ga je ponovno izglasoval slovenski državni zbor, tokrat ne z že kar magično številko 48 glasov, ampak z enim več. Zamrzovanje plač pa ni bila edina težava, s katero se je ubadala slovenska vlada. Že tako visoko mero nerazpoloženja sta dvignila še vladni predlog državnega proračuna, s katerim po običaju ni bil nihče zadovoljen, nekateri (n.pr. kultura) pa še občuteno manj. S puntom grozijo tudi ogorčeni kmetje. Ves ta vihar, ki se je pod taktirko sindikatov in večine medijev zgrnil nad vlado, nikakor ni všeč dr. Drnovšku, ki na tako obdelavo za razliko od svojega podpredsednika Peterleta (še) ni navažen. Ob vsem tem velja seveda pritriliti tistim, ki ugotavljajo, da z inflacijskim dviganjem plač nikakor ne bo mogoče na način »realističnih« in »samoupravnosocialističnih« režimov v nedogled kratkovidno kupovati socialnega mira, kot je to pred decemborskimi volitvami nedvomno počela prva Drnovškova vlada. Vprašanje je le, če bo z zamrznitvenim zakonom in drugimi ukrepi pravično in enakomerno porazdeljeno breme reševanja slovenske krize, ki je, kot je vsaj bistrovidnejšim na Slovenskem zna-

no, v veliki meri podedovana iz časov »starega režima«.

Nekoliko v senci teh težav se pripravlja nenavadna ženitev na slovenski levici. Opozicijska socialistična stranka, dedinja starorežimske Socialistične zveze delovnega ljudstva, se je med tremi resnimi snubači — Pučnikovimi socialnimi demokrati, Drnovškovimi liberalnimi demokrati in Bekeševimi (?) združenimi listarji, odločila za prvo možnost. Ženitev mora še potrditi aprilski kongres socialistične stranke, pa tudi socialdemokratski ženin bo najbrž še dokončno izrekel svojo privolitev. Po vrsti napovedanih in odpovedanih združevanj na levi in desni, je nedvomno pomenljiva bližnja poroka ene od treh iz »množičnih« in »avantgardnih« organizacij bivšega komunističnega režima nastalih »prenovljenih« strank s stranko, ki se je izoblikovala iz ene temeljnih struj osvobodilnega gibanja slovenske pomladi.

Socialistična stranka, v kateri je tudi po odhodu g. Smoleta še nekaj znanih in »zaslužnih« vodilnih mož iz prejšnjih časov (od pisca govorov tov. Popitu g. Žaklja do člana proslule »minikordinacije« za nadzor vernikov g. Heinza), je po rezultatih obeh dosedanjih demokratičnih volitev sicer najmanj uspešna od zgoraj omenjene trojice, vendar pa ji je treba priznati njen pomemben prispevek k slovenskemu državnemu osamosvajanju. Ne nazadnje je

bližnja ženitev med vladno socialdemokratsko stranko (edino stranko, ki ji je uspelo priti v vse tri slovenske vlade po padcu komunizma) in opozicijsko, zunajparlamentarno socialistično stranko svojevrsten »memento« za znano napovedovano, odlagano in odpovedovano združenje slovenskih krščanskih demokratov in slovenske ljudske stranke. Nekateri pač to znajo bolje!

Svojevrsna zmrzal vlada na Slovenskem tudi pri vračanju pod komunističnim režimom »podružbljenega« (beri pokradenega) premoženja. Medtem ko slovenski metropolit v svojem znanem duhu evangeljske dobrote in blagohotnosti sprejema »leve« in »desne«, pa na mnogih krajih še vztraja od prejšnjega režima podedovano (brez)pravno stanje. V tednu, ko Cerkev slavi god sv. Jožefa, je njegova ljubljanska cerkev ob bližnjem začetku četrtega leta slovenske demokracije še vedno ropotarnica, ki jo med drugim na vidnih mestih »krasijo« slike pokojnega Broza. Še vedno je krepko slišati glas laž bivših komunističnih oblastnikov, ki med kratkovidne širijo svoje laži in mržnjo proti katoliški Cerkvi. Dokler bo še tako v Ljubljani, v Iški vasi, pri Sv. Urhu in drugje še vladala svetopisemska »gnusoba opustošenja na svetem kraju«, bomo v Republiki Sloveniji še neizmerno daleč stran od tako slavljene pravne države.

Andrej Vovko

— Janez, zakaj pa si se na avtobusu tako smejal, medtem ko so vsi drugi vpili in se jezili zaradi gneče.
— Nekdo je pomotoma dal v moj žep denarnico.

Tržaški literarni ustvarjalci

Vloga Borisa Pahorja in Alojza Rebule

Danes živi na Tržaškem 31 pesnikov, pisateljev in dramatikov, ki izdajajo svoje knjige v povojnih letih. Do zdaj so izdali nad 160 knjig pesmi in proze, kar je veliko za razmere med Slovenci v Italiji, saj sta le dve založbi, predvojna Goriška Mohorjeva družba in povojno Založništvo tržaškega tiska. Res je, da nekateri ustvarjalci izdajajo svoje knjige tudi v Sloveniji, eden pa celo v Buenos Airesu. Pesniki in pisatelji so ustvarili vse literarne oblike in zvrsti, ki nastopajo v literaturah, čeprav je očitno, da niso šli v poeziji v ekstremne in modne poskuse, ki so bili nekoč prinešeni tudi v Slovenijo.

Najbolj se je razvila med Slovenci v Italiji proza, kjer prevladuje prvi rod, ki ga sestavljajo Boris Pahor, Alojz Rebula, Milan Lipovec, Vinco Beličič. Zlasti prva dva sta dvignila svoje literarno ustvarjanje v sam vrh slovenske proze, pa tudi v tujini so našla njuna dela velik odmev. Vendar pa je dobil Prešernovo nagrado šele lani Boris Pahor, Rebula v Ljubljani še ni sprejemljiv.

Pahor in Rebula pišeta psihološko in realistično prozo, duševno poglobljeno, njuni ljudje so izrezani iz življenja, oba imata neizbrisni pečat zamejskega Slovenca, ki je sin majhnega naroda, izpostavljenega tujemu zatiranju in asimilaciji. Vendar pa zaradi tega nista sentimentalna, ne vidita samih nesreč in brezizhodnosti, njuni ljudje so živi, naravni, podjetni, zakoreninjeni v življenje.

Boris Pahor

Pahor je v svojih osmih romanih upodobil vso primorsko zgodovino od italijanskega prihoda v Trst po prvi svetovni vojni. Sedemleten je gledal požig Narodnega doma, v šoli so jih napadli fašisti, drugič na Miklavževi prireditvi, po četrti osnovni šoli je moral nadaljevati učenje v italijanščini — vse to mu je vtisnilo neizbrisni pečat in sam je o tem zapisal: »Bila je mōra, ki ugonablja zavesti ljudi, strah je, ki se seša v mozeg in možgane otrok.« Prišel je narodni odpor, zato procesi, ustrelitve, zapori in internacije, nemška taborišča smrti, partizanski upor in splošno razočaranje po vojski.

V romanah je glavni junak avtor sam, pa naj se imenuje Rudi Leban (Mesto v zalivu), Mirko Godina (Vila ob jezeru), Bojan Pertot (Nomadi brez oaze), Igor Suban (Spopad s pomladjo), Danilo (Parnik trobi nji), Radko (Zatemnitev). Vendar ne gre za zgodovinsko avtobiografijo, ampak za svobodno poustvaritev, ki je dopolnjena še z resničnim narodnim in političnim dogajanjem časa, v katerem se romani dogajajo. Iz doži-

vetij in izkušenj sta se izoblikovala dva osnovna problema, in sicer narodnostna usoda tržaških Slovencev in doživetje nemškega taborišča. Obe vprašanji se pogosto prepletata v istem delu, pridružil pa jima je še socialna nasprotja in krivice, nasilje in grozote fašizma in borbe proti njemu, strahopetno prilagajanje in npravnstveno propadanje Slovencev, borba proti vsem diktaturam, vprašanje vere in pluralizma v političnem življenju, predvsem pa vloga ljubezni, ki lahko človeka prerodi po strahotah taborišč. Važna sestavina je tudi narava, ki je živa in samosvoja, in morje, ki je za Pahorja živ element, vedno drugačen. Človek in narava morata biti tesno povezana, kakor pravi Rudi v Mestu v zalivu: »Ko se mu posreči, da vcepi, kakor pravkar, svoje misli, svoje človeško usodo na življenje narave in morja ob nji, tedaj je močan, nekako veččen, kakor dopoldne, ko je tu zgoraj v travi poslušal kobilico in gledal morje.«

Pahor je tudi član Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kot tak se je udeležil sestankov po vsej Evropi. Svoje vtise o ogroženosti manjšin in njihovem življenju je opisal plastično in nazorno najprej v Zalivu, potem v knjigah: *Ta ocean strašno odprti, Žlahtne*

transverzale in *Napoved nove plovbe*. Tudi na tem področju je Pahor oral ledino.

Alojz Rebula

Alojz Rebula spada med največje sodobne slovenske pripovednike. Sprehajajo po zgodovini in deželah antičnih narodov, kot so *V Sibilinem vetru*, Rim v času cesarja Marka Antonija, Palestina v Kristusovem času v igri *Pilatova žena* in *Neznana zvezda*, Sredozemlje v času apostolov v šestih igrah *Savlov demon*, Egipt in Sinajski polotok v romanu *Jutri čez Jordan*, srednjeveški Trst za škofa Eneja Silvija Piccolomini v romanu *Zeleno*

izgnanstvo, *Duh velikih jezer* o svetniškem misijonarju Frideriku Baragi, severnoameriška pokrajina in usoda nekdanjih slovenskih izseljencev v Michiganu in Koloradu v ameriških dnevnikih *Vrt bogov* in *Oblaki Michigana*. In še srednjeveški Slovenci iz tržaške okolice - *Devinski sholar* -, potem Trst po zadnji vojni *Senčni ples* in *Divji golob*. Posebno mesto zavzemajo romani o Baragi, Antonu Martinu Slomšku in Jakobu Ukmarju (v italijanščini).

Umetniški višek je dosegel Rebula v romanu *V Sibilinem vetru*, ki je sicer zgodovinsko, vendar izrazito sodobno delo, saj izpoveduje pisatelj resnico današnjega sveta in razmer. Pisatelju je uspelo, da je ustvaril umetnino, ki prepričuje in privlači, romanu je znal vdihniti tisti čar, tisto magično silo, ki snov spreminja v umetnino. Nosilec dejanja, ki jih je cela galerija, od sužnjev do cesarja, je znal izklesati telesno in duševno življenje, da v vsej polnosti nastopajo pred bralčevimi očmi. Enako spretno se avtor suče v suženjski prikleti kakor v cesarski pisarni, enako prepričevalno se zna pogovarjati o kmečkem delu kakor reševati najtežja verska, politična in filozofska vprašanja. Roman je izšel proti koncu lanskega leta v italijanščini pri ZTT in doživel že nekaj pohval v italijanščini.

Martin Jevnikar

Stari običaji na Goriškem Krasu

Povojni gospodarski napredek je odpravil razne tegobe po naših kraških vaseh. Vasi so dobile vodovod, električno napeljavo, pošto in urejene prometne zveze.

Toda z gospodarskim napredkom se, žal, stare navade in običaji rušijo. A v pozabo te navade ne smejo.

Vrh sv. Mihaela, vas na Goriškem Krasu, se je npr. še nekaj let po drugi svetovni vojni ponašal z navado, pri kateri je sedelovala domala cela vas.

To se je pokazalo takrat, ko so vaški fantje šli na nabor, po domače »na višče«. Naborniki so v tistem letu nestrpnost čakali na datum vpoklica za nabor. Delali so načrte in štedili z denarjem, ko so ga že itak komaj kaj imeli. V Gorico, kjer je bil nabor, so fantje dostikrat šli kar peš, ali pa z vlakom s »štacjuna u Rubijah«. Nato z goriške železniške postaje zopet peš, navadno po Korzu, do križpotja pred osrednjo pošto stavbo. Od tu so fantje s harmoniko na čelu spreveda korakali proti naborniškemu uradu, ki je bil nekje pri današnji pokriti tržnici (»placu«). Prva pesem je bila po tradiciji obvezna. Žal, ni v celoti ohranjena. Začetna vrstica pa se glasi takole: »Oj ti prekleta goriška gospoda...«

Če so šli na nabor s knjiško vprego, so se fantje ustavili v gostilni »pri Čubeju«, kajti tam je bilo dovolj prostora za voz in konje. Ustavili so se tudi v gostilni »pri Zajcu« v nunski ulici.

Vaška dekleta so morala skrbeti za to, da sta bila voz, s katerim so fantje šli na »višče« in skedenj, kjer se je odvijal ples, primerno okrašena in

pospravljena. Dandanes skednji polagoma izginjajo ter se nezadržno spreminjajo v garaže in stanovanja ter v raznovrstne delavnice.

Družina oziroma starši nabornika so dali za večerjo kokoš. Premožnejši so navrgli liter vina in kako liro, da so »vištarji« imeli kaj za na pot.

Potrjeni nabornik je dobil takoi-menovano »rožo« — šop, raznobarnega posušenega zelenja in cvetic — ki si jo je pripel na jopo ali na plašč; skrbno jo je čuval dan in noč. To »rožo« so navadno hranili v dnevni omari, na vidnem mestu, dokler ni sama razpadla. Ta roža je veljala samo za nabor. »Šenkat« jo je moral bodoči »vištar«.

Fanta »vištarja«, ki ni bil potrjen za vojaka, so imenovali »škartoc«. Starejši fantje so mu hudomušno ponudili »obljubek« iz koruze ali iz papirja. Vaška dekleta so potrjenim fantom vzklikala »Živijo vojaki!«, nepotrjenim pa »Naj živijo tudi škartoci!« Za nepotrjenega fanta je veljalo geslo: »Tisti, ki ni za cesarja, ni niti za cesarico.« To je takega fanta za določen čas moreče potrl, ker so dekleta poleg vsega še tisti večer na plesu hudomušno dodajala »hece«. Na večernem plesu, imenovanem »ples vištarjev«, niso smeli nastopati fantje iz sosednjih vasi. Izjema je bila zelo redka. Če so »vištarja« obiskali bratranci, so tem dobrohotno dovolili biti le malo časa na plesu; nato so jim ponudili dve poskočnici z vzklikom »dva bala žlahta in pole forešti ven iz skednja!« Včasih se je »žlahta« temu uprla. Tedaj se je vnel prepir, ki se je praviloma končal s

pretepom. Skupili so jo zmeraj »forešti«.

Tak pretep je »žlahta« že vnaprej pričakovala. Zato se je kajkrat tudi previdno umaknila iz skednja. Pri tem je nastopal najstarejši fant v vasi, ki so ga imenovali »stari fant«, in določal, kdaj se ta tradicionalni običaj lahko začne. Nikoli se ni vedelo, kdaj se bo »stari fant« s svojim spremstvom pojavil na »portonu skednja«. Tedaj je bila »žlahta« v kleščah in je morala ven, tudi prem-latena.

Včasih je prišlo do dolgotrajnega nesoglasja med fanti. Toda povečini se je »žlahta« smela udeležiti naslednjega plesa, ki je bil v skednju ob drugem naboru.

Remo Devetak

(Opis je nastal iz osebnih spominov in iz pripovedovanja drugih.)

marec 1993

CELOVŠKI
ZVON

Iz Celovca, kjer izhaja, je že prišla v Trst prva letošnja številka XI. letnika revije Celovški zvon. To je že 38. številka te vseslovenske revije za leposlovje, kritiko, kulturna, družbena in verska vprašanja ter prinaša tudi tokrat več zanimivih prispevkov.

Uvodne misli pod zaglavjem Kje, domovina si? sta napisala Anja Muck in Andrej Vovko. V razdelku, namenjenem leposlovju, objavlja Anja Muck Pesmi, Jasna Blažič pripoved Eksil in Alojz Rebula odlomke iz Dnevnika 1970. Zaglavje, ki je namenjeno domači in svetovni misli, obsega dva sestavka: Miha Pintarič piše o aktualnosti velikega francoskega filozofa in esejista Montaigna in njegovega časa, Edi Kovač pa o Hvalnici stvarstva svetega Frančiška Asiškega.

Iz sveta umetnosti pišeta Milena Zlatar o krajinski liriki akademskega slikarja Karla Pečka (objavljene so tudi štiri njegove serigrafije iz cikla »Uršlja gora«) in Jožef Muhovič esej o nekoristnosti umetnosti z naslovom Čemu umetnost za vse čase?

Hela Ošlak je pripravila precej obsežen in zanimiv pogovor s prof. Lojzeto Dolinarjem, ki se sam predstavlja čisto preprosto: Sem Slovenec, ki živi na Koroškem. Janko Ferck objavlja referat, ki ga je imel preteklo jesen v Celovcu na kongresu »Narodne skupnosti v Evropi«. V njem piše o prevodih iz avstrijske literature v slovenščino v sedemdesetih in osemdesetih letih ter za čas od 1970 do 1992 objavlja tudi še kar bogat seznam omenjenih prevodov.

Igor Senčar je ob branju eseev Edvarda Kovača Modrost o ljubezni napisal recenzijo z naslovom »Tukaj sem, pošlji mene«, Marta Vozlič pa piše o antologiji emigrantske proze 1945 - 1991 Pod Južnim križem.

Revija prinaša še kratke predloge za branje, drobne vesti iz slovenskega sveta ter priložnostni sestavek glavnega urednika Reginalda Vospornika ob sedemdesetletnici dr. Valentina Inzka. (mab)

Za dobro voljo

— Žena, pogledaj spričevalo, fant je spet dobil v šoli same odlične rede. Pamet je dobil od mene.

— Verjetno, kajti jaz svojo še vedno imam.

Vrh. sv. Mihaela. Vaški fantje so šli »na višče«

goriške novice

Mesija

po 23 letih spet v Gorici

Gotovo se bo še marsikdo spomnil izrednega glasbenega dogodka pred 23 leti, in sicer aprila 1970., ko smo v nabito polni travniški cerkvi poslušali Händlov oratorij Mesija v izvedbi zbora in orkestra »Consortium musicum« iz Ljubljane. Dogodek je bil izreden za Gorico, saj izvedba tega dela zahteva izredne organizacijske in finančne napore. Tudi za Ljubljano je bil tovrsten načrt gotovo velik podvig in v nekem smislu »napreden«, saj vemo, da je dr. Cuderman posvetil vse svoje zmožnosti glasbenemu poustvarjanju, ki ni bilo uokvirjeno v uradne ustanove.

Letos prihaja dr. Cuderman v Gorico z Mesijo v novi izvedbi: Slovenski komorni zbor in orkester ter

svetovno uveljavljeni solisti Bernarda Fink, Veronika Fink, Marko Fink in Janez Lotrič.

Händlov oratorij Mesija spada med največja in gotovo najbolj priljubljena glasbena dela vseh časov. V njem se prepletajo mogočni zbori, čudovite arije in široko zasnovani orkestralni vložki, ki v baročni glasbeni govorici razodevajo globoko religiozno doživetje Kristusovega rojstva, smrti in odrešenja.

Gotovo se nam nudi izredna prilika, da v soboto, 27. marca, v travniški cerkvi v Gorici z ljubljanskimi ustvarjalci spet enkrat doživimo veličino človeške ustvarjalnosti in se napojimo z vedrino Mesijevega sporočila.

Ksaver Meško: Mati v Števerjanu

V nedeljo, 7. marca, smo imeli v Sedejevem domu v Števerjanu v gosteh gledališko skupino iz Gorice »Oder '90«, ki je uprizorila dramo Ksaverja Meška Mati. Drama je postavljena v začetek našega stoletja in govori o ljubezni do domovine, ki je bila pisatelju zelo pri srcu.

V delu nastopa vdova gospa Strelčeva (Anka Černic), ki hkrati pooseblja domovino: revna bajtarica, ki je pripravljena vsakomur pomagati in prijazno sprejeti pod svojo streho vsakega še tako tujega ji najdenca (Barbara Piccolo, najdenka Silva). Gospa Strelčeva ima hčer Tinko (Katja Šfiligoj), ki je prava potomka svoje matere. Obratno se pa dogaja z njenima bratoma slikarjem Milanom (Ivo Špacapan) in študentom Ivanom (Fabjan Šfiligoj).

Svoje vloge so prav tako dobro odigrali tudi igralci: Križnik (Robert Antoni), cigan Sandor (Jan Leopoli), Tržanka (Tamara Kosič). Križnik je lovec, Milanov prijatelj, ki mu mešano družinsko okolje ni privzgojilo nikakršnega čuta do naroda, saj je bil prav v tem razdvojen na materino nemško pripadnost in očetovo slovensko. Cigan Sandor je v svojem kratkem nastopu prikazal Silvinega ljubimca, Tržanka pa je bila klepetava fina meščanska dama.

K realizaciji odrske uprizoritve so pripomogli tudi: Herman Kosič (scena in luči), Snežica Černic (kostume in maske), Marinka Černic (scenski asistent) in Mirjam Obljubek (šepetalka).

Srečanje na temo rasizma

Pred dnevi je bila gost, kot že po nekaterih drugih šolah naše pokrajine, tudi na srednji šoli »I. Trinko« v Gorici gospa Bruna Schreiber, do lanskega leta ravnateljica in vzgojiteljica judovske osnovne šole »I.S. Morpurgo« v Trstu. Učenci drugih in tretjih razredov, profesorji ter ravnateljica Rožica Simčič Lojk so jo pristrčno sprejeli in se z njo pogovarili o zelo sodobnem in perečem problemu: o oživiljanju skupin tako pri nas kot drugod, ki se navdušujejo nad ideali rasistične nestrpnosti do »drugičnih«. Gospa Schreiber, ki pripada judovski tržaški skupnosti in ki je sama na lastni koži pretrpela rasistično preganjanje med drugo sve-

točno vojno, je prisotnim dijakom priporočala naj se izogibajo ideji, kot je rasizem. Taka čustva, je dejala, ponižujejo človeka in ga spreminjajo v bitje, ki je slabše od živali.

Razgovor je potekal v prijetnem in prijaznem vzdušju in se je zaključil s podaritvijo cvetja gospe Schreiber.

Pobuda za to srečanje je nastala iz sodelovanja med ravnateljstvom šole in odborništvom za šolstvo pri Goriški pokrajini, katero vodi gospa Aleksandra Devetak, ki je nudilo svojo pomoč pri organiziranju dejavnosti, ki naj bi dijakom prikazala grozote preteklih in sedanjih časov in ki so posledica rasne nestrpnosti.

V Celju recital poezije Ljubke Šorli

Župnijska skupnost sv. Cecilije v Celju prireja v petek, 19. marca 1993, ob 17.45 v cerkvi pri Kapucinih recital poezije Ljubke Šorli.

Na sporedu je Venec spominčič možu na grob, sonetni venec, ki je bil prvič objavljen leta 1957. Recitala bo Sonja Mlejnik, na orglah bo z Bachovo glasbo spremljala Snežka Podpečan. Sodelovala bo tudi vokalna skupina Kmpolčani, ki bo pod vodstvom prof. Jožice Soko med drugim izvajala Kraguljčke v priredbi Lojzeta Bratuža. Piredivte sta oblikovala prof. Božena Orožen in Peter Simoniti. V načrtu je bila že lani, ob 90-letnici Bratuževega rojstva. Ker je tedaj ni bilo mogoče uresničiti, so je organizatorji letos uokvirili v praznovanje dneva staršev.

Kaj lahko pove Sv. pismo

V četrtek, 11. marca, je bilo v Katoliškem domu prvo letošnje postno predavanje. V ta namen je iz Maribora prišla sestra Snežna Večko, uršulinka. Sestra je študirala na Gregorijani v Rimu in je sedaj sodelavka pri novem prevodu Sv. pisma, ki se pripravlja.

Kaj lahko pove Sv. pismo sodobnemu človeku, je bil naslov predavanja. Vprašanje je, kako se človek približa Sv. pismu. Ali ga bere kot božjo besedo ali le kot zgodovinsko knjigo. Če ga bereš kot vernik, se srečaš z izrazitim naukom o enem Bogu, s Kristusom Odrešenikom in s človekom kot najodličnejšo stvarjo božjo, ki je poklican v božje prijateljstvo. Kot takemu ti Sv. pismo daje tudi napotke za pravo življenje. Če pa v Sv. pismo ne veruješ, je zate ena izmed knjig, ki govorijo o božanstvu in o zgodovini judovskega naroda in o pojavu novega verstva kristjanov pred dva tisoč leti. Vprašanje je torej, kako Sv. pismo jemlješ v roke in zato tudi, kaj ti bo povedalo.

Po predavanju se je razvila debata, v katero so posegli številni navzoči. Dokaz, da taka predavanja zanimajo. Toda tudi znamenje, da Sv. pismo ni knjiga za zabavo in da potrebuje razlage. Zaradi tega ne smemo pričakovati, da nas bo Sv. Duh sam vodil k pravilnemu razumevanju razodetih resnic, kot menijo protestanti.

I. in V.

Vsako leto na praznik sv. Jožefa, 19. marca ob 16.30, imamo v Nabrežini sv. mašo pri kakšni trdki marmorja v Kamnolomih; tako že večkrat pri »Cava Romana«, pri »Pizzul«, ali, kot vidite na sliki, pri »Gramar - Gruden«. Letos bo pri trdki Caharija. Naj dobri Bog obilno blagoslavlja po priprošnji sv. Jožefa vse naše delavce, podjetnike in njihove družine!

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

Otrok in volk

Ezopove basni za današnji čas

Sit volk zagleda otroka, ki leži na tleh. Ker začuti, da je padel iz strahu pred njim, stopi k njemu ter ga začne tolažiti. Obljubi mu, da ga bo izpustil, če mu zaupa tri svoje iskrene misli.

Deček mu reče, da ga ni hotel srečati, da je srečen, ker ga ni požrl in da si želi, da bi poginili vsi hudobni volkovi, saj napadajo tudi tiste, ki jim niso ničesar naredili.

Volk razume njegovo iskrenost in ga izpusti.

Prestrašeni otrok je povedal, kar je čutil. Otroci so odkritosrčna, nepokvarjena, skoraj nagonna bitja. Šele z njihovim prebujanjem, ki je pravzaprav preveč lepa beseda za vstopanje v svet odraslih, začnejo spoznavati »prednosti« neiskrenosti in preračunljivosti. Mnogi spregledajo, da pravo prednost ponavadi prinašata beseda ali dejanje, ki ju okolica najmanj pričakuje.

Volka, ki v tej basni pooseblja krivoločnost, neizprosno in hudobijo, premaga iskreni otrok. Njegove neustrašne besede, pa čeprav so takšne zato, ker se ne zaveda nevarnosti in ne zna lagati, ga razorožijo. V svojem divjem življenju je kmalu opravil z iskrenostjo, saj se je moral v borbi za preživetje naučiti številnih zvijač. Ni pa gluha zanjo.

Čeprav iskrenost pripisujemo otrokom, ostaja na srečo tudi spremljevalka odraslih; seveda ne vseh in na več načinov.

Nekateri so iskreni zato, ker drugače sploh ne znajo ravnati. So kot otrok iz basni na začetku. To, da povedo vsakemu resnico v obraz, ni znak njihove moči in poguma, celo pretiranega napora ne vložijo v to dejanje. Njihova odkrita poštenost je

tista, ki jim prežene strah in vzbudi tihi občutek spoštovanja in odobravanja pri »sovražniku«. Nevede mu požgečka predel duše, kjer se skriva vest.

Spet drugi se trudijo biti iskreni. Zavedajo se, kaj vse lahko s tem izgubijo, strah jih je in borijo se v sebi, pa vendar izberejo pošteno pot. Teža odločitve daje iskrenosti večjo vrednost.

Tretji se spomnijo nanjo le kot na izhod v sili. Ko so vsi izgovori izčrpani, vse prevare odigrane in celo pretvarjanje pred najbližjimi in samim seboj ne zaleže več, bruhne resnica na dan. A ta izbruh je bolj podoben vulkansnemu; ko se vulkan olajša, se potuhne nazaj in naprej zlobno brboti v svojih globinah. Resnični spokorjenci so pač redki.

Vsi pa se v življenju srečujemo z vprašanji prijateljske iskrenosti, iskrenosti vere in poštenosti do samega sebe.

Znani španski mislec pravi, da je naša dolžnost gospodovanja nad človekom le-tega poznati in ga imeti rad. Šele to prijatelja opravičuje in hkrati obvezuje, da sta iskrena drug do drugega. Da si povesta tudi stvari, ki jih drugi težko sliši, še manj sprejme. Prijateljstvo, ki se razdruži zaradi iskrenosti, prav gotovo ni nikoli bilo tisto pravo. Kot tudi ni prava vera, ki jo zatajimo zaradi okolja, ki mu je vera tuja.

Priznati si, da nimam vedno prav, da sem kdaj sebičen in slab, ko ne naredim tistega, kar bi najbližji pričakoval od mene, da včasih zapravljam svoj čas ali vzkipim brez razloga... pa je gesta srčnega bojevnika, ki v imenu iskrenosti zna napasti in presenetiti tudi samega sebe.

(3)

BESEDA BRALCEM

Čemu stalno kritiziranje slovenskih krščanskih demokratov?

Katoliški glas kar precej redno prinaša dopise, ki kritizirajo krščanske demokrate, ker so se odločili za sodelovanje v sedanji slovenski vladi.

Ponavljja se misel, da je sodelovanje v sedanji vladi podpiranje in utrjevanje bivših komunistov.

V zadni številki je celo trditev, da štiri ministrstva, ki jih imajo v vladi, malo pomenijo. Katera bi morali sprejeti, da bi kaj pomenila? Celo zunanje ministrstvo Lojzeta Peterleta nima posebne vrednosti, ker je Slovenija majhna država. V zahodni Evropi je zunanje ministrstvo najvažnejše in se vedno našteva takoj za predsednikom vlade. Poleg tega je Lojze Peterle tudi prvi podpredsednik in v odsotnosti nadomešča predsednika.

Ali so Peterle, Vencelj, Capuder in drugi res tako naivni in kratkovidni, da niso sami opazili morebitne nevarnosti, ko so sprejeli sodelovanje v vladi? Ali jih morajo na nevarnost opozarjati tisti, ki niso imeli dovolj poguma ali pa iz ideoloških razlogov, niso sprejeli svoje odgovornosti v vladi? Prepričan sem, da so vodilni ljudje stranke Slovenskih krščanskih demokratov temeljito premislili tveganje in posledice svojega sodelovanja v vladi.

Sodim, da ni pametno, da naš list sodeluje pri kritiziranju krščanskih demokratov, tudi iz vidika, ker lahko samo oni kaj koristnega naredijo za slovensko manjšino v Italiji. Opozicija te možnosti nima. (podpis)

Glasbeno šolstvo na Goriškem

Tiskovno poročilo upravnega odbora
Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel«

Upravni odbor Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel«, ki se je sestel na izredni seji na sedežu v Gorici, 15. marca 1993, je obravnaval probleme v zvezi s svojo šolo s posebnim ozirom na problematiko o glasbenem šolstvu, ki se pojavlja (glej Primorski dnevnik 12.3.1993). Iz pogovora je izšlo naslednje:

1. Naš Center je samostojna organizacija, ki bo letos obhajala 40 let dela. Ves ta čas se je vzdrževal zgolj s šolninami gojencev in s prostovoljnimi oz. nehonoriranim delom skupine profesorjev. V letih 1988-89-90 je bil deležen minimalnega prispevka s strani pokrajinske uprave.

Do tedaj je naša ustanova uspešno opravljala svoje delo (naraščanje števila gojencev, nastopi, natečaji, iz-

piti), vendar brez prave pozornosti v javnih občinah.

2. Prelomnica v življenju Centra predstavlja leto 1991 z odobritvijo zakona za obmejna področja, ki je tudi naši ustanovi priznal sorazmeren prispevek za delovanje. S tem se v nekaterih politično-kulturnih krogih začel zanimanje za našo ustanovo in se aktualizira problem Gorice, kot sedež dveh glasbenih šol, naše in oddelka tržaške Glasbene matice.

3. Po mnenju nekaterih naj bi obstoj dveh glasbenih šol zaviral proces za ustanovitev slovenskega državnega konservatorija. Po našem mnenju pa bi moral zaščitni zakon upoštevati realno stanje in torej ustanoviti državno glasbeno šolo na podlagi obstoječih ustanov GM in Centra E. Komel.

4. Kar zadeva združitev ali poenotenje goriških glasbenih šol pa smo že večkrat izrazili svoje mnenje. Menimo, da rešitev problema ni enostavna, vendar je izvedljiva. Zahteva pa resno presojo, tako da bi se ne ponovile napake iz preteklosti (ne pa zgodovinske razlike, kot je poročal P.d. 12.3.1993). Nasilno in umetno združevanje različnih struktur lahko prinese več škode kot koristi. Delno pravilna je analiza v Primorskem dnevniku, ko ugotavlja, da je rešitev v ukinitvi ene ustanove ali v združitvi obeh. Vendar ali ne pomeni združitev ukinitve obeh in nastanek nečesa novega?

Ne bi radi postali tržaška dependansa. Od leta 1962 do danes je po Soči preteklo precej vode. Če se je takrat Trst čutil dolžnega, da pošlje v Gorico pomoč, mislimo, da je danes ta njegova skrb odveč.

Po vsem navedenem bo vsak po svoje lahko ugotovil, kje tiči zajec. Nekateri bodo še vedno videli ideološke pregrade in okostenela načela, drugi pa lahko tudi trmasto vztrajanje v monopolističnih težnjah in sprenevanju.

Upravni odbor SCGV
»E. Komel«

**Valerija Gravnar
vd. Bregantič
- devedesetletnica**

Valerijo, to čvrsto ženo, gotovo poznate, tisti slovenski verniki, ki hodite ob nedeljah k maši na Travniku, kakor tudi oni od Sv. Ivana.

Rodila se je v Števerjanu (pri Jernejevih) 18. marca 1903. Leta 1923. se je poročila z Antonom Bregantičem, doma iz Šmartna v Brdih in se kot zakonca naselila na mali najemniški kmetiji v Snežatnem v župniji Kojsko. S Snežatnega sta potem še z otroki »romala« po raznih kmetijah, nazadnje na Oslavje. Tu ji je l. 1967 umrl mož.

V pesmi Briškemu kolonu je A.

Gradnik takole zapisal:

*Morda za Svetega Martina, ko bo do sodi polni vina,
tvoj gospodar ti da slovo.
In brez pomoči in utehe, ti, s kravo,
deco in ženò
iskati si pojdeš druge strehe.*

Kolikokrat si je naša devedesetletnica z družino že iskala »druge strehe«! Po moževi smrti se je Valerija odselila v Gorico. Otroci so dorasli in odšli po svetu s trehuhom za kruhom, le najmlajši živi z družino v našem mestu in je hišnik v Katoliškem domu. Pa si bo Valerija še morala iskati »druge strehe« kajti hiša, v kateri stanuje, je prodana in ona čaka dan za dnem odpoved podstrešnega stanovanja.

Kaj naj zaželimo naši jubilantki za njen devedeseti rojstni dan? Da bi dobila nekje skromno stanovanje, kjer naj bi v miru preživela še svoj preostali del življenja. K voščilom se pridružuje tudi naš list.

Ada Gravnar

Primorska poje

V soboto, 13. marca, se je v Vipavi in v Ilirski Bistrici začela revija pevskega zborov Primorska poje, na kateri sodeluje nad 100 pevske skupin iz obeh strani Primorske.

Številno je zastopstvo goriških zborov, saj se revije udeležujejo zbori iz Štmarje, Lojze Bratuž iz Gorice, Rupa-Peč, Jezero iz Doberdoba, O. Župančič iz Štandreža, A. Paglavc iz Podgore, Sovodenjska dekleta iz Sovodenj, Mirko Filej iz Gorice, F.B. Sedej iz Števerjana, Skala iz Gabrij, skupina Akord in mešani zbor iz Podgore, Štandrež, Hrast iz Doberdoba, in Alenka iz Števerjana.

V petek, 19. marca bo revija v Kulturnem domu v Sovodnjah, zaključna pa v Katoliškem domu v Gorici v nedeljo, 4. aprila.

Slovenska skupina romarjev v Lurd

Že dolga desetletja pripravlja Udruženje UNITALSI romanje bolnih in zdravih z vlakom v Marijino svetišče v Lurd. Že nekaj let je pri tem romanju tudi slovenska skupina, ki jo vodi naš duhovnik. Udruženje daje naši skupini poseben prostor v vlak kot so tudi naši romarji zase v lurskem bivališču. Tudi nekatere pobožnosti imajo zase, pri skupnih pa je berilo, prošnje in pesem tudi v našem jeziku.

Letos bo to romanje od 25. do 31. julija. Za slovensko skupino se je treba prijaviti po 1. aprilu, ob petkih od 11. do 12. ure v Gorici, ulica S. Giovanni 9, tel. 32075. Informacije pa lahko dobite tudi na tel. 530341 kadarkoli.

Padla je tudi misel, da bi bilo lepo, če bi vsaka slovenska župnija poslala na to romanje bolnika in bi zanj ona prispeval potnino in bivališče v Lurd, saj je za bolne določen poseben vagon in zdravilišče v Lurd.

Ustvarimo letos lepo našo skupino, da bomo pri Mariji izprosili blagoslova zdravim in zdravje bolehnim.

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

- Rusija lahko postane druga Srbija?
- V Sloveniji levo rušenje koalicije?
- Zapad žal ni prepoznal novega časa
- Ima slovenska manjšina volilni program?

Razstava desetih

V petek, 19. t.m., bo ob 17. uri v galeriji Katoliške knjigarne odprte razstave desetih slovenskih slikarjev, ki ustvarjajo na Goriškem.

Svoja dela bodo razstavljali **Oskar Beccia, Nadja Bevčar, Silvan Bevčar, Bogdan Butkovič, Patrizia Devidè, Robert Faganel, Vanja Franko, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjšček in Andrej Kosič**. Na ogled nam je to-

rej dana bogata zbirka del, bogata glede na vsebino, glede na raznovrstnost tehnik, predvsem pa nam razstava pomeni vrednoto, ker nam nudi izjemno priložnost, da vzpostavimo vsaj bežen stik z ustvarjalnostjo desetih umetnikov, ki izvirajo iz naše srede in ustvarjajo v našem prostoru, da jim lahko izrazimo priznanje za njihov doprinos h kulturni obogatitvi naše skupnosti.

19. marca 1993 bo otvoritev razstave

SREČANJE DESETIH GORIŠKIH UMETNIKOV

Oskar Beccia, Nadja Bevčar, Silvan Bevčar, Bogdan Butkovič, Patrizia Devidè, Robert Faganel, Vanja Franko, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjšček in Andrej Kosič.

v galeriji Katoliške knjigarne ob 17. uri.

Katoliška knjigarna
Zveza slovenske katoliške prosvete

Štandreška dekanija vabi na

TEOLOŠKA PREDAVANJA,

ki bodo ob četrtkih v Katoliškem domu v Gorici
ob 20.30

18. marca: Jože VIDRIH - Osebn odgovornost družbenega greha
25. marca: Zora in Stanko GREGORC - Lepo je živeti v družini

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

sklicuje

Redni letni občni zbor

v ponedeljek, 29. marca 1993, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici

DRUŠTVO GLASBENIH PEDAGOGO PRIMORSKE

in

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO »EMIL KOMEL«

vabita na

REVIJO GLASBENIH ŠOL PRIMORSKE

za godala, pihala, brenkala in ansamble

Katoliški dom v Gorici, sredo, 24. marca 1993, ob 16. uri in ob 18.30.

Ostali nastopi bodo: 23. marca v Novi Gorici (klavir)

25. marca v Sežani (trobila, harmonika, solopetje)

26. marca v Postojni (orkestri)

KONCERTNA SEZONA 1992 - 1993

SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL

GLASBENA
MATICA

GORICA

Georg Friedrich HÄNDEL

MESIA

Oratorij za soli, zbor in orkester

VERONIKA FINK, sopran
BERNARDA FINK, alt
JANEZ LOTRIČ, tenor
MARKO FINK, bas

Slovenski Komorni Zbor

Slovenski Komorni Orkester

MIRKO CUDERMAN, dirigent

CERKEV SV. IGNACIJA NA TRAVNIKU

Sobota, 27.3.1993, ob 20.30

Sindikatslovenske šole obvešča

- člane, da bo tradicionalni Seminar slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani od 28. junija do 17. julija. Goriškemu Sindikatu sta na razpolago dve štipendirani mesti. Profesorji in učitelji, ki se ga nameravajo udeležiti, naj do konca tega meseca oddajo pri odbornikih Sindikata prošnjo.

- učitelje, ki se pripravljajo na izpite za v stalež, da lahko po morebitnih dispozicijah opravijo tudi izpite iz tujega jezika (angl., nemšč.), kar jim bo lažje omogočilo vstop v stalež ali vsaj pridobijo na točkah.

- člane (tudi morebitne nove), da imajo možnost poravnati članarino za leto 1993 pri odbornikih.

Romanje v Rim in obisk k sv. očetu

Štiri škofije naše dežele bodo 15. maja vrnile obisk sv. očetu Janezu Pavlu II., ki je lansko pomlad obiskal naše kraje.

Organizatorji in voditelji romanja so sporočili sledeče:

- romanje bo trajalo tri dni - od 14. do 16. maja;
- iz Gorice bo odpotoval tudi avtobus za slovenske romarje dekanije Štandrež.
- vpisujejo vsi slovenski duhovniki, lahko pa se vpišete pri g. Karlu Bolčini (tel. 390610 med 18.30 in 20.00 uro).
- vožnja z avtobusom, prenočišče v Rimu v dvoposteljnih hotelskih sobah.
- cena: 280.000 lir, ob vpisu predplačilo 50.000.
- v Rimu skupna sv. maša, srečanje s sv. očetom, ogled mesta Rima. Priložnost za nakupe in sprostitve.
- vpisovanje se zaključuje 20. 4.

Tokrat imamo romarji zopet izredno priložnost za obisk večnega mesta in srečanje s sv. očetom. Zaradi velikega zanimanja vpisujemo tudi na upravi našega lista, na Placuti št. 18.

Politični položaj na Tržaškem se zapleta

Če bi hoteli v strnjeni obliki opredeliti sedanji politični položaj na Tržaškem oziroma bolje v Trstu, bi ga morali označiti kot zmedenega in protislovnega ter skreganega z zgodovino in sedanjo stvarnostjo. Bolj ko se namreč izmika svoji naravni geopolitični vlogi povezovanja z zaledjem, bolj ga dogodki prehitevajo in tako izgublja tla pod nogami.

Pa pojdimo po vrsti. Trenutno vlada zelo napeto ozračje v zvezi z vladnim načrtom o preureditvi pomorskih dejavnosti, ki predvideva premestitev pomorske družbe Lloyd v Genovo oziroma njegovo dejansko ukinitve kot samostojne ustanove. Proti temu protestirajo sindikati in politiki, a z ne dovolj prepričljivimi argumenti za vlado, ki mora kriti velik finančni primanjkljaj omenjene ustanove. Župan Staffieri od Liste za Trst je kar na svojo roko, ne da bi se predhodno posvetoval s svojimi političnimi zavezniki, zagrozil, da namerava v znak protesta odstopiti in s tem sprožiti krizo na občini in predčasne volitve. Odborniki PSI pa so hoteli biti še bolj pravočasni in so kar takoj podali odstavke. Po posredovanju demokristjanov so se nato stranke upravne večine na tržaški občini dogovorile, da s sproženjem krize počakajo do 16. aprila, ko naj bi bilo znano stališče vlade glede usode Lloyda.

Iz povedanega je razvidno, da je

tržaško mesto res v splošni krizi in da od vseh strani vdira voda v nemirno ladjo, a so zavezitveni UKREPI LE KRATKOTRAJNI IN ZATO POVSEM NEUČINKOVITI. Medtem ko tako Trst vidno propada, pa se njegove vodstvene strukture izmikajo svojim odgovornostim z povsem demagoškimi parolami, kot je recimo že omenjena grožnja z odstopi ali sklicevanje na »obrambo italijanstva«, kot stoji zapisano v programskem dokumentu sedanje koalicije na tržaški občini. Župan Staffieri slovesno razglašala, da je treba vzpostaviti trdno vez med Trstom in istrskim zaledjem, a sam ni ničesar ukrenil, niti da bi prosil za obisk pri svojih kolegih v Kopru in Bujah, da ne govorimo v Ljubljani.

Medtem se je podkupninska afera razširila tudi v Trst, kjer so sodne oblasti dale pripravi dva velika podjetnika, Cividina in Del Monaca, ki ju obtožujejo neupravičenih zaslužkov v zvezi z velikimi javnimi deli pri nas. Prvi naj bi politično pripadel krogom DC, drugi pa krogom PSI.

In končno: v isti sapi, ko se politiki potegujejo za ohranitev družbe Lloyd, pa se pogajajo, da bi promet s petrolejskimi ladjami preusmerili iz Benetk (kjer naj bi predstavljale ekološko nevarnost!) v Trst. Čudno je tudi, da zeleni doslej niso zagnali nobenega hrupa v zvezi s tem. Kje je tu še doslednost?

V Trstu bo kmalu konec pogrebom kot na tekočem traku

Danes - 15.3. -, ko pišem ta članek, je bilo iz kapele glavne bolnišnice v Trstu 21 pogrebom. Tako visoko število se v času influence pogosto ponovi. Zato ni čudno, da je za vsak pogreb na voljo samo četrta ure in da so umrli izpostavljeni za zadnji obisk domačih in prijateljev samo eno ali dve uri.

Pri Sveti Ani se na novem delu pokopališča od leta 1991 pripravljajo potrebni prostori, da bi bili pogrebi od tam. V soboto, 13. marca, si je občinska komisija ogledala, kako potekajo dela in ugotovila, če ne nastopijo nepredvidene ovire, da bo vse pripravljeno za konec tega leta.

Uredili bodo 24 prostorov za izpostavljanje umrlih; za verske obrede bosta poleg nove cerkve še dve kapeli; gradijo tudi krematorij z dvema pečema. Na parkirnem prostoru bo lahko do 200 avtomobilov. Ves prostor meri 10.000 m² in na njem bo pokritih zgradb za 2.500 m².

Ko bo vse dokončano in urejeno, bodo končno možni spodobni pogrebi, na kar so ljudje čakali toliko let. Stroški znašajo približno 13 milijard. Ali je ta vsota res tako velika, da so različne občinske uprave odlašale in odlašale s tako važno socialno ustanovo!

SZ

Prevzem oblasti 1944-1946

Tako se glasi naslov knjige Jere Vodušek-Starič, ki obravnava poln prevzem oblasti s strani komunistične partije v Jugoslaviji, zlasti po paktu Tito-Šubašić. Knjigo so predstavili na ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev. V njej je torej govor o potezah, ki jih je komunistično vodstvo naredilo po letu 1944, ko je že odkrito nastopalo kot nova oblast, in seveda o taktiki, ki so jo komunisti izbrali, ter o odnosu do človeka.

Priziv SSk na TAR

Sedanja razdelitev volilnih okrožij za tržaški pokrajinski svet je protustavna. Tako meni stranka Slovenske skupnosti, ki je na tiskovni konferenci v sredo, 11. t.m., predstavila svoj priziv na Deželno upravno sodišče (TAR) proti bližnjim pokrajinskim volitvam. Obrazložili so ga pokrajinski predsednik dr. Zorko Harej, pokrajinski tajnik Martin Brecelj ter podtajnik odv. Peter Močnik, ki je omenjeni priziv tudi sestavil.

Sedanja razdelitev volilnih okrožij je nastala leta 1956. Odgovornost zanjo nosi tedanji generalni komisar za tržaško ozemlje Giovanni Palamara, ki je tržaški občini dodelil kar 21 od 24 okrožij. To je pa protustavno, saj zakon določa, da posamezna občina ne sme imeti več kot polovico volilnih okrožij v pokrajinski svet. Več kot očitno je, da je taki razdelitvi botrovala predvsem bojazen, da bi tržaški Slovenci ne imeli preveč moči v pokrajinskem svetu, saj je takrat bila okolica Trsta izključno slovenska. Zaradi tega ni samo protustavna, ampak tudi krivična in anahronistična, saj je v teh letih berlinski zid padel, komunistični režimi so se zrušili eden za drugim, o t.i. »slovenski nevarnosti« pa dvomino, da je kdajkoli obstajala, saj so si jo bili izmislili tisti, ki hočejo še vedno vedriti in oblačiti v naših krajih.

Pastoralna vizitacija v župniji sv. Janeza Bosca

V sredo, 10. marca, se je s končnim skupnim župnijskim zborovanjem v zgornji cerkvi župnije sv. Janeza Bosca zaključila tretja petdnevna vizitacija našega g. škofa Lorenza Bellomija. V vseh svojih posegih se je g. škof zaustavil ob pomenu liturgije v kristjanovem življenju, govoril o katehezi, skupni in osebni molitvi, priporočil molitev hvalnic in večernic ter na poseben način podčrtal važnost pravega razumevanja zakramentov.

S slovenskimi verniki ni imel posebnega srečanja. Z njimi je prišel v stik edinole na nedeljo, ko je ob koncu sv. maše (daroval jo je g. Živec) zbranim v cerkvi prebral svojo ho-

milijo. Nekateri so se sicer udeležili še skupnega srečanja v sredo zvečer, ki je pa potekalo v italijanskem jeziku.

Vzdušje je bilo povsem različno, kot je bilo ob priliki prejšnjih škofovih obiskov. Lahko bi rekli, da je bilo vse nekoliko bolj skromno, bodisi kar se tiče udeležbe kot tudi zavzetosti. Kdo ve, morda pa je bila to edinstvena prilika, da si je lahko g. škof ustvaril stvarno podobo o naši župniji in o slovenski skupnosti, ki se zbira ob nedeljski službi božji. Vsekakor se mons. Bellomiju iskreno zahvaljujemo za spodbudne besede in ga vabimo, da bi še kdaj prišel med nas.

mak

Zgodovinska razstava o skavtizmu

V petek, 19. marca 1993, ob 18. uri, bo v prostorih Kulturnega doma v Trstu uradna otvoritev zgodovinske razstave o skavtizmu in gozdovništvu na Slovenskem. Razstavo sta organizirali Slovenska zamejska skavtska organizacija iz Trsta (SZSO - TS) in taborniki Rodu modrega vala (RMV). Razstava je zelo strokovno pripravljena, saj sta se zanjo največ trudila kustosa Muzeja narodne osvoboditve iz Maribora Mira Grašič in Marjan Matjašič. V Trstu bo razstava odprta do 13. aprila 1993 in ogled bo možen vsako soboto od 10. do 12. ure, pol ure pred vsako gledališko predstavo ali kadarkoli, po dogovoru z organizatorji (za dogovor sta na razpolago telefonski številki: 215086 SZSO ali 632663 RMV). Organizatorji so poskrbeli tudi za ogled razstave z vodičem, razen pred gledališkimi prireditvami. Pokrovitelj razstave sta Svet slovenskih organizacij (SSO) in Slovenska

kulturno gospodarska zveza (SKGZ).

Na razstavi si bomo lahko ogledali stare slike, dokumente, kroje, predmete, ki so jih nekoč uporabljali gozdovniki in skavti. Razstava je pač zgodovinska in bo zato zamejski del in tudi sedanji skavtizem v zamejstvu skromnejše predstavljen. Vsa teža razstave je namreč na predvojni organizaciji v Sloveniji, čeprav bo na ogled veliko gradiva iz arhiva SZSO-TS.

Primerno je, da bi si razstavo ogledal vsakdo. S pomočjo razstave bomo namreč ugotovili, da sta skavtizem in tabornišvo dandanes zelo važna za mladino, saj imata za cilj duhovno in telesno rast svojih članov v zrele osebe. Danes, ko živimo v mestih in skoraj brez stika z naravo, nam take organizacije kažejo kako se lahko z navdušenjem živi na drugačen način...

Marljivi Srnjak (SZSO - TS)

Sv. Ivan - volitve župnijskega sveta

V nedeljo so bile v župniji pri Sv. Ivanu volitve članov za obnovo župnijskega pastoralnega sveta. Med 24 kandidati je bilo tudi osem Slovencev. Volitve so bile z dvojezičnimi glasovnicami v cerkvi pri vseh mašah.

Izvoljenih je bilo vseh osem slovenskih kandidatov, ki bodo skupaj z 10 italijanskimi izvoljenimi predstavniki pomagali župniku ter slovenskemu in italijanskemu kaplanu pri vodenju dela v župniji.

Poleg njih bodo v omenjenem svetu še predstavniki raznih, tudi slovenskih organizacij, ki delujejo v župniji.

Večer v SKK

Prejšnjo soboto, 13. marca, je bil v Slovenskem kulturnem klubu večer z naslovom Na sončni strani And. Gostje večera so bili Marko in Margi De Luisa ter Tamara Petaros. Kakor pove že sam naslov večera, so nam mladi gostje pokazali število očarljivih diapozitivov in nam istočasno pripovedovali svoje vtise o tem, kako so sami doživeli potovanje v Argentino. V prekooceanski državi so obiskali tri različne dežele, med drugim pa so se tudi srečali z argentinjskimi Slovenci.

V soboto, 20. marca, pa nam bo Kristina Martelanc predavala o zelo aktualni in zanimivi temi: o mamilah in zasvojenosti pri mladih. Vabljeni vsi.

Tomaž Susič

Praznovanje sv. Jožefa v Ricmanjih od 19. do 21. marca 1993

Petek, 19.3. (praznik sv. Jožefa), ob 18. uri - Otvoritev razstave (o starih mašnih plaščih) - Baragov dom; Razstava bo odprta do Velike noči.

Nedelja, 21. marca:

ob 9. uri: nedeljska sv. maša z veliko-nočnim obhajilom pri Domju
ob 11. uri: slovesna sv. maša v Ricmanjih
ob 15. uri: molitveno srečanje cerkvenih pevcev iz Brega
ob 16. uri: sv. maša za ital. vernike
ob 17. uri: večerna mladinska sv. maša in sklep tridnevnice.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Thornton Wilder

Naše mesto

Režija Adrijan Rustja

v torek, 23. t.m., ob 16. uri
ABONMA RED I
v sredo, 24. t.m., ob 16. uri
ABONMA RED H
v četrtek, 25. t.m., ob 16. uri
ABONMA RED I

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV V TRSTU

vabi na revijo otroških in mladinskih zborov

Pesem mladih 1993

v nedeljo, 21. marca 1993, ob 17.00 v gledališču Miela Reina
(Trst, Trg Duca degli Abruzzi 3)

†

Zapustila nas je naša ljubljena mama in nona

Marija Valenčič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnico pospremili na zadnji poti in ki so kakorkoli sočustvovali z nami.

Posebna zahvala gre g. Eliju Stefanuttu, g. Silvu Šuligoju in g. Mariju Gerdolu za obred sv. maše in za poslovilne besede.

sin Livio, hči Lidija, vnukinje Vida, Kristina in Ivana ter ostalo sorodstvo

V večnost so odšli

Alojzija Hlede vd. Lutman

V soboto, 13. marca opoldne smo se v Števerjanu poslovili od Lojze Hlede vd. Lutman. Veliko sorodnikov, sosedov, znancev in prijateljev tako iz Števerjana kot iz Gorice jo je pobožno spremljalo na zadnji poti. Pogrebne obrede je vodil domači župnik ob asistenci g. Cvetka Žbogarja iz Gorice in g. Karla Bolčina iz Podgore.

Pokojna Lojza se je rodila 1. oktobra 1909 staršem Karlotu in Franciški Terpin pri Aščevih v Števerjanski župniji. Doma se je reklo »pri Kranjčevih«. V družini je bilo osem otrok, od katerih je eden umrl še majhen, ostale so tri sestre in štirje bratje. Lojza je vse preživela. Ko je bila stara pet let, je morala tudi njena družina v begunstvo med prvo svetovno vojno. Začasen dom so našli v vasi Kalce pri Logatcu.

16. novembra leta 1940 se je poročila s Francetom Lutmanom. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: hči Nives in sin Boris. Hčerka jima je umrla po dveh letih in to je ostalo za mamo velika bolečina, ki jo je nesla s seboj v grob. Do leta 1958 je pok. Lojza živela v Števerjanu pri Aščevih, nakar se je preselila v Gorico. Ostala pa je še naprej močno navezana na domačo vas in je rada prihajala na obisk k zdaj že pokojnima bratu Francetu in sestri Angeli.

Zadnja leta je živela s sinom Borisom in snaho Mirko. Bila je tudi zelo dobra »mati« edinima vnukoma Ediju in Markotu.

Pred nekaj meseci je precej opešala in je morala večkrat v bolnišnico. Tam je rada prejemala sveto obhajilo in molila. Pred tednom dni jo je zadela možganska kap in od tedaj se ni več zbudila. Potem ko je prejela še sv. maziljenje, je mirno zaspala v Gospodu v noči na petek, 12. marca v 84. letu. Njena želja je bila, da bi bila pokopana v Števerjanu, kjer počiva tudi njena hčerka Nives in toliko njenih dragih. Ta želja se ji je izpolnila. Verno občestvo, ki jo je pospremlilo na božjo njivo, ji želi, naj v miru počiva, vsem njenim pa izreka iskreno krščansko sožalje.

OBVESTILA

Urniki SSO - sedež v Gorici: od ponedeljka do sobote: 8.30 - 12.30. Ponedeljek, sredo in petek 14.30 - 18.30.

Slovenska zamejska skavtska organizacija (SZSO) in taborniki Rodu modrega vala (RMV) prirejajo v sodelovanju z Muzejem narodne osvoboditve iz Maribora razstavo **Skavti in gozdovniki na Slovenskem**, ki bo v tržaškem Kulturnem domu od 19.3 do 13.4. 1993. Otvoritev bo v petek, 19.3. ob 18. uri. Ogled razstave: vsako soboto od 10. do 12. ure in po dogovoru z organizacijo.

Župnija sv. Marije Magdalene v Bazovici in sv. Tomaža apostola na Pesku vabita na romanje - izlet v Velesovo. Pohitite z vpisom, da bo avtobus poln domačinov!

Katoliški glas dobite:

v Ljubljani: Na Mačkovi 6
v Mariboru: ul. V. Kraigerja 2.

† Marija Valenčič

V soboto, 13. tega meseca, so pokopali gospo Marijo Valenčič, ki je dočakala visoko starost skoraj 90 let. Sin Livij in hči Lidija sta zelo poznan v naši narodnostni skupnosti pri Sv. Jakobu in širše na Tržaškem, saj aktivno delujeta v raznih prosvetnih, športnih in verskih organizacijah. Njima in ostalim svojcem izrekamo globoke sožalje.

Avtobus za Sv. Goro

Vsako nedeljo in zapovedane praznike je znova začel voziti avtobus za Sv. Goro. Voz dopoldne in popoldne od južne železniške postaje po Korzu do Travnika in nato do bloka pri Rdeči hiši. Odhod s postaje ob 8.40, s Travnika nekoliko pozneje.

Popoldne odhaja s postaje ob 14.20 in se nato ustavi na Travniku. Vrača se po končani deseti maši in po končani maši ob 16. uri.

DAROV

Za Sv. Goro: Marija Kenda 100.000; Hilarija Kuzmin 100.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: v spomin na pok. Radovana Komaca, darujeta L.L. 50.000 in M.M. 50.000 lir.

Za Karitas: v blag spomin pok. Lenarda Kosiča daruje druž. Silvan Bensa 50.000; N.N. 50.000; župnija Sv. Vincenca 16.800 lir.

Za goriške skavte: N.N. 1.000.000 lir.

Za lačne: N.N. 100.000 lir.

Za Katoliški tisk: M.S. 300.000 lir.

V spomin na strica Lenarda, nečak Joško z družino: za pevski zbor Rupa-Peč in za slov. Karitas po 100.000 (skupaj 200.000 lir).

Za pevski zbor Fantje izpod Grmade: namesto cvetja na grob Vladimirja Legiša, druž. Satta 50.000 lir.

Za cerkvico v Cerovljah: v spomin na Vladimirja Legiša, druž. Škerlj, Salež 50.000 lir.

Za rupensko cerkev: v spomin nepozabnega Lenarda, druž. Vuga in Gregori 50.000 lir.

Za cerkev v Štandrežu: druž. Lutman 50.000; N.N. 100.000 lir.

Ob 29-letnici smrti očeta, sin Andrej z družino: za župnijo Sv. Ivana Go, za Katoliški dom in za slov. Karitas po 50.000 (skupaj 150.000 lir).

Za mešani zbor Rupa-Peč: vse prodajalke trgovin Kosič iz Gorice 80.000 lir.

Za cerkev v Rupi: druž. Pavletič, namesto cvetja na grob Lenarta Kosič 50.000; Marjeta, v spomin na moža Lenarta 100.000 lir; druž. Pavletič Sonja 50.000 lir.

Žena Marjeta, v spomin na moža Lenarta: za Mirenski grad 100.000; za zbor Mirko Filej 100.000; za MPZ Rupa-Peč 100.000; za otroški zbor Rupa-Peč 50.000 lir.

Za MPZ Rupa-Peč: N.N. 500.000 lir.

Za cerkev Brezmadežne na Pesku: Ropotec Marica 150.000; ob krstu Ivana Bernetič 100.000 in teta Marija 50.000; druž. Ražem Petaros 200.000; druž. Grahonja 50.000; Dušan Čač 100.000; Vida Žagar 100.000; družina Cirelli 100.000; Schojer Slavka 100.000; družina Ferfolgia 100.000; Marija Racman 100.000; druž. Nojzovi v spomin na mater Pjerino 50.000 lir.

Za cerkev sv. Marije Magdalene v Bazovici: druž. Nojzovi v hvaležen spomin na mater Pjerino 150.000; druž. Caputo v spomin sina Kristjana 10.000; Nada Debenjak v spomin na starše 50.000; N.N. 50.000; sosedje v spomin Pjerine Nojzove 60.000; N.N. 50.000.

Zahvala prav vsem, ki so ob nadškofovem obisku v Rupi darovali v denarju, blagu in delu!

Sv. Jožef v Ivančni Gorici

Hočete letos na poseben način počastiti sv. Jožefa? Potem pa pomagajte dokončati njemu posvečeno cerkev v Ivančni Gorici!

Ivančna Gorica je velika vas, kakih 30 km od Ljubljane, na Dolenjskem na poti v Novo mesto. Župnik dekan g. Jože Kastelic je vložil ogromno truda v to, da je s pomočjo domačih vernikov in tujih dobrotnikov dogradil cerkev. Temeljni kamen je ljubljanski g. nadškof Alojzij Šuštar blagoslovil 22. marca 1992, cerkev pa je blagoslovil 15. novembra 1992 pomožni škof g. Jože Kvas. Kip sv. Jožefa je darovala stiška opatija, kajti še do nedavnega je Ivančna Go-

rica spadala pod župnijo v Stični. Zvonovi so dar neke župnije na Nizozemskem.

Če so celo zelo oddaljeni verniki bili tako radodarni, zakaj bi ne bili tudi mi? G. dekan in verniki iz Ivančne Gorice se obračajo tudi do nas s toplo prošnjo, da bi jim pomagali opremiti notranjost nove cerkve. V molitvi se bodo spominjali vseh darovalcev.

Dobrotniki lahko pustijo svoj dar na upravi Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18 v Gorici, ali v trgovini Fortunato, ul. Paganini 2 v Trstu.

Nada Martelanc

Šport

Olympia CDR - Mossa

2:3 (14:16, 15:5, 11:15, 15:12, 12:15);

Olympia: Vogrič A. in M., Terpin J. in S., Petejan, Devetak, Povše, Komjanc, Dorni.

Olympia CDR je morala prvič v tem prvenstvu priznati poraz na domačem igrišču; naši so igrali objektivno slabo in tudi razne odsotnosti ne opravičujejo poraza.

Že v prvem nizu je bilo razvidno, da domača ekipa ni imela dobrega dneva; nasprotnik je bil tehnično šibkejši, je pa štel v svojih vrstah nekaj zelo izkušenih igralcev. Pri naših sta pešala predvsem sprejem in blok, kljub temu pa so vseeno dosegli prednost 14:13 in imeli tako

Odbojka - Moška C2 liga

možnost zaključiti niz; takrat pa so zaradi nekaj nepotrebnih napak dovolili nasprotniku, da je prešel v vodstvo. V drugem nizu so naši bolje začeli, gostje pa so igrali zelo neurejeno in kmalu je bilo stanje spet izenačeno. V tem trenutku tekme bi morali domačini stisniti zobe ter nadaljevati s tako igro, zopet pa se je nekaj zataknilo in niz so osvojili gostje. Tudi v četrtem nizu so bili gledalci priče blede igri obeh ekip; stanje je bilo izenačeno do 12:12, tam pa je glavne točke dosegla Olympia ter tako podaljšala tekmo na tie-break. Mogoče velja tie-break po krivici za loterijo, saj navadno zelo dobro odraža potek celotne tekme; tako se je zgodilo tudi tokrat, ker so bili gostje stalno v vodstvu 2-3 točk in so to prednost obdržali tudi do konca.

Igor Povše

Sožalje

Ob izgubi drage mame in matere Lojze izreka Mladinski krožek SKPD »F.B. Sedej« iskreno sožalje Ediju, Marku in družini.

Sožalje

Lovska družina Števerjan izreka globoko sožalje svojemu zvestemu članu Borisu ob izgubi drame mame Alojzije.

†

8. marca nas je zapustila naša draga

Pierina Fonda Žagar

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Alojzije Hlede vd. Lutman

se iskreno zahvaljujemo g. dekanu Antonu Lazarju, g.ž. Žbogarju in Bolčini za pogrebne obrede, Hermanu in cerkvenim pevcem za lepo petje, sorodnikom in prijateljem, ki so drago pokojnico obiskali v dneh bolezni in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala tudi vsem, ki so darovali za cvetje ali v dobre namene.

Žaljuči sin Boris, snaha Mirka in vnuka Edi in Marko

Radio Trst A

Spored od 21. do 27. marca 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Skrivnost šepetajočega otoka. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca. 15.00 Iz krajevnih stvarnosti. 16.00 Šport in glasba. 17.30 Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. »Ženska v ospredju«. 12.00 Taborišče Gonars. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. Oktet Škofije. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 15.30 Mlad val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Nepoznani planet Zemlja. 12.40 Srečanja oktetov Primorske v Ricmanjih. Oktet Sonček iz Kopra. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mlad val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Feri Lainšček: »Vrata«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Zdravo hrano do zdravega duha. 12.40 Srečanja oktetov Primorske v Ricmanjih. Oktet Simon Gregorčič iz Kobarida. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Kantavtorji in šansonerji. 15.30 Mlad val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam«.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. Sovodnjska dekleta. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mlad val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.30 Orkestralna glasba. 12.40 Srečanja oktetov Primorske v Ricmanjih. Tržaški oktet. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice, pesmi in še kaj...«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Mlad val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.30 Odprta knjiga. Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Skozi tančico molka. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija	50.000
inozemstvo	70.000
zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA